

Kronika obce Bělá pod Pradědem

Rok 2008.

Před několika týdny skončil rok 2008. Je třeba si v krátkosti vzpomenout na to ,co zajímavého se událo. Rok byl velmi bohatý na události domácího, ale i zahraničního charakteru. Je třeba vzpomenout na započetí oprav kostela sv. Jana Křtitele v Horním Domašově, na slavnostní vysvěcení praporu SDH, či na volby do krajských zastupitelství a senátu ČR u nás v obci. V celostátním měřítku započaly reformy vládnoucí strany ODS, převážně ve zdravotnictví, jakož i otázka podepsání smlouvy o radaru protiraketového štítu USA v ČR. V zahraničí vévodily roku 2008 Letní olympijské hry v čínském Pekingu, volby presidentů v USA a v Rusku, jakož i hospodářská finanční krize.

Nejdříve vzpomeňme na události v naší obci.

Činnost Obecního zastupitelství a Rady obce v Bělé pod Pradědem.

1. Odpady-za rok 2008 bylo za odpady, pocházející z produkce obce Bělá pod Pradědem, zapláceno celkem 1.404. tisíc Kč. Od organizací a soukromníků získala obec 975 tisíc Kč. Zbytek vy výši 429.000 zaplatila z obecního rozpočtu.

Celkem bylo posbíráno 36t papíru, 19 t plastu, 37t skla, 0,55t kovu, 4,6t nebezpečného odpadu, 26 t stavebního rumu, 0,72 t elektroodpadu, 47t velkoobjemového a 283t komunálního odpadu.

Z důvodu zvyšujících se cen za likvidaci odpadu byly vydány 2 nové obecní vyhlášky-a) O stanovení systému shromažďování, úpravy, třídění, využívání a odstraňování odpadu v rámci obce a b) o místních poplatcích, se zaměřením na odpady

Cena vývozu 1 popelnice se z původních 50,-Kč v roce 2008 zvýšila na 55,-Kč v 2009.

Obec Bělá pod Pradědem vstoupila do projektu na řešení a provádění akce „Biologicky rozložitelný komunální odpad v rámci okresu Jeseník“.

2. Chata Barbora- v průběhu roku byla za 1.650. tisíc Kč odkoupena dlouhodobě uzavřená soukromá chata Barbora, nacházející se v prostoru u hornodomašovského kostela sv. Jana Křtitele, jehož majitelka zbankrotovala.

Objekt bude zrekonstruován na bytové jednotky.

3. Ceny pozemků v rámci obce Bělá Pod Pradědem-od 32,-Kč -86,-Kč/1m²

4. Bunkry v katastru obce- v rámci neúplatného převádění objektů bývalých vojenských krytů- bunkrů vz. 37 z majetku Krajské vojenské ubytovací správy v Olomouci bylo na obec Bělou pod Pradědem převedeno celkem 22 objektů. Větší část bude využita k turistickým účelům, zbytek bude uzamčen..

5. Vodné a stočné v roce 2009-za vodné bude účtováno 29,30 Kč a za stočné 21,20 Kč., za 1 m³.

6.Rekonstrukce a modernizace ZŠ a MŠ v Adolfovicích-ve výběrovém řízení zvítězila firma Stavpur sro,před Stavební firmou-ing .Knotek a Stavby a reality-Star sro.Firma Stavpur sro. zajistí i materiál.

7.Projektová dokumentace na stavby-byla zhotovena projektová dokumentace na realizaci bytového komplexu v Adolfovicích,kdy bude objekt bývalé MŠ přebudován na malometrážní byty.Současně byl zpracován i projekt na využití adolfovického kina-na tzv.polyfunkční kulturní dům.

8.Stavby-uskutečnila se stavba chodníku- Joklík v Adolfovicích za 235.000,- Kč a výměna oken na budově OÚ v Domašově za 300.000,-Kč

Činnost jednotlivých komisí.

Stejně jako v minulých letech pracovaly při Obecním zastupitelství obce Bělé pod Pradědem tyto komise-

-sociální

-finanční

-majetkoprávní

-cestovního ruchu

-stavební

-životního prostředí

-kultury a sportu

Posledně jmenovaná komise zajišťovala nejvíce akci v obci.Z jejích činnosti je třeba vzpomenout:

-vítání občánku.Společně se sborem pro občanské záležitosti,v čele se starostou obce, se uskutečnilo 2x vítání občánků.Protože se v posledních letech narodilo více dětí,než v minulosti,bylo rozhodnuto uskutečnit akci ve dvou cyklech.Dne 8.března 2008 uvítal starosta obce prvních 11 narozených dětí.Jednalo se o Sebastiana Macuru,Jakuba Hradila,Zuzanu Kučákovou,Blanku Čuprovou,Roberta Nelse Bairnfathera, Michala Pechu,Tadeáše Ilnického,Teodora Formánka,Elišku Nakládlovou, Karolinu Švajkovou a Dominika Horáčka.Všem rodičům byli předány pamětní listy,dárkové balíčky a květina.

Pokračování akce následovalo dne 8.listopadu 2008,kdy starosta přivítal dalších 8 dětí.Jednalo se o Michaela Šťastného,Stanislava Procházku, Jáchyma Žáka,Alexeje Filípka,Vojtěcha Dorňáka,Erika Haukeho,Ondřeje Lapčíka a Terezu Síkorovou..Obě dvě akce zpestřilo vystoupení dětí zdejší školy.

-maškarní bál pro děti v kulturním sále hostince Lama v Adolfovicích

-hrátky se sněhem-v prostoru SKIPARKU ve Filipovicích se uskutečnil začátkem března,za příhodného počasí,závod rodičů s dětmi v jízdě na všem možném -bobech,pekáčích,či igelitových pytlích.Vítězem byl každý, kdo se akce zúčastnil.Po ukončení rozverného se plácání,započal hlavní závod ve slalomu.Na startu spočinulo dvacet odvážlivců,kteří soutěžili ve 3 věkových kategoriích a jely se dvě kola. V kategorii dětí do 10 let zvítězil

M.Bajza,nad 10.let-K.Štefanská a v dospělých-K.Formánková.

-realizace Dne dětí a kácení májky-společně se SDH obce byl dne 31.května 2008, za krásného jarně-letního počasí uspořádán Den dětí a kácení májky.Stejně jako předcházejícího roku byly instalovány neoprénové skluzavky,hopsadla a jiná zařízení,kde se přítomní mohli dostatečně vybláznit..K radovánkám vyhrávala reproduktorová hudba.Na zpestření programu vystoupili hasiči s ukázkou své činnosti.K vidění byla hasičská technika.Děti si vyzkoušeli obsluhovat stříkačku a nějaká ta sprška vody byla v programu.Kromě hasičů vystoupili policejní psovodi a jejich čtyřnozí pomocníci.Den se líbil a všichni byli spokojeni

-tenisový turnaj o Pohár starosty obce

-výpomoc při akci Zahradní slavnost na školním hřišti,na oslavu konce školního roku

-zájezd na vinobraní v Mikulově

-výpomoc při konání Jesenických dožíněk

-výstava fotografií z tématikou přírody Jana Bajzy a ing.Jana Lisníka

-konání Domašovského pětibojе v tenisu,hodu na koš,nohejbalu,bowlingu a ve stolním tenise.Celkem 10 mužstev absolvovalo celodenní maratón.

Nejlepšími borci byli -pár Neugebauer-Jurčík.

-zájezd na Babičku od Boženy Němcové

-beseda s horolezcem a alpinistou Radkem Jarošem

Obecní rozpočet.

V průběhu roku 2008 získala obec Bělá pod Pradědem do svého finančního rozpočtu prostředky ve výši 37.016.000,-Kč a na údržbu infrastruktury obce vydala 28.328.000,-Kč.

Volby do krajských zastupitelství a do Senátu ČR.

Po Parlamentních volbách v roce 2006 zvítězila pravicově orientovaná strana ODS, která vyhrála těsným výsledkem nad levicovou ČSSD.Vítězná strana vytvořila novou vládu 3-koalice,tvořené ze strany ODS,KDÚ-ČSL a strany zelených.Toto pravicové uskupení započalo se systémem reforem ve státním a celospolečenském sektoru.Většina reforem však měla negativní dopad na masy obyvatelstva.Jednou z mnoha byly poplatky u lékaře,v nemocnicích a při první pomoci,otázka amerického radaru v ČR či rovná daň u všech vrstev obyvatel.Tímto si vládnoucí koalice podlomila svoji stabilitu,což se projevilo při letošních volbách do krajských zastupitelství a doplňku nových senátorů do Senátu ČR,

Po volbách v roce 2006 byla většina senátorů a hejtmanů z pravicových stran,takže levicoví kandidáti neměli možnost vetovat nové navržené zákony a nařízení.

Volby proběhly ve dvou cyklech, v prvním byly zvoleny strany do krajských vlád a do postů nových hejtmanů. Zároveň proběhlo 1. kolo volby nových senátorů, kteří nahradili 27 odstoupivších členů zákonodárského sboru. V druhém kole byla pozice nových senátorů a jejich příslušnost k politickým stranám potvrzena.

Podle volebních výsledků vyhrála levicová strana ČSSD, kdežto pravicová ODS zůstala v poli poražených. Strana KSČM si posílila svoje posty, naproti tomu strana zelených a KDÚ-ČSL oslabilo. Volební úspěch levice byl způsoben i tím, že se letošních voleb zúčastnil rekordní počet voličů. V rámci volby nových hejtmanů získala ČSSD všechny kraje a v pozici nových senátorů celkem 24 pozic. Straně ODS zůstaly jen 2 posty v Praze, která je silnou pravicovou baštou současné vlády. Poslední post získala ve Znojmě senátorka KSČM. Pozice v Senátu se výrazně posunula na stranu strany ČSSD, strana ODS velmi oslabilo a snížila si výrazně posty, potřebné na prosazování nových zákonů.

O volebním vítězství levice přinášel denní tisk palcové titulky- „Oranžové tsunami“, „Waterloo Topolánkovy ODS“ „Oranžový mor“.

Volební výsledky v některých krajích-

1. Olomoucký kraj-ČSSD-39,78%, ODS-22,43%, KDÚ ČSL-13,62%, KSČM-8,09%

Složení zastupitelstva-ČSSD-27 mandátů, ODS-13 mandátů, KSČM-10 mandátů, KDÚ ČSL-5 mandátů.

Volební účast-38,50%

2. Moravskoslezský kraj-ČSSD-42,63%, ODS-24,90%, KSČM-15,92% a KDÚ ČSL-7,1%

3. Zlínský kraj-ČSSD-35,40%, ODS-21,96%, KDÚ ČSL-13,35%, KSČM-11,10% a koalice-10,08%

4. Jihomoravský kraj-ČSSD-34,84%, KDÚ ČSL-23,89%, ODS-15,98% a KSČM-14,41%

5. Středočeský kraj-ČSSD-35,16%, ODS-32,81%, KSČM-13,75% a opozice-5,73%

Volby v okolí-

Jeseník-ČSSD-43,39%, ODS-23,84%, KSČM-14,12%

Šumperk-ČSSD-40,80%, ODS-25,94%, KSČM-15,92% a KDÚ ČSL-5,9%.

Olomouc-ČSSD-42,50%, ODS-25,92%, KSČM-11,16%, KDÚ ČSL-6,2% a

Šance pro náš kraj-5,75%.

Novým krajským hejtmanem byl zvolen Martin Tesařík(ČSSD). Na pozici krajské vlády Olomouckého kraje byla sestavena 3 koalice-ČSSD, ODS a KDÚ ČSL. V některých krajích (Moravskoslezský, Karlovarský) se do vedení krajských hejtmanství dostali opět členové KSČM.

Územní volby v obci Bělá pod Pradědem.

Volby do zastupitelství v kraji byly konány opět ve 3 volebních okrscích, které byly umístěny v Adolfovicích, na obecním úřadě v Domašově a v Horním Domašově.

**Výsledky podle jednotlivých stran-
obvod č.1**

**1.ČSSD-39,40%,2.nezávislí starostové v kraji-20,81%,3.ODS-17,10%,
4.KSČM-12,63%,5.Strana zelených-3,34%.Volební účast-42,44%**

Obvod č.2-

**1.ČSSD-36,24%,2.KSČM-18,79%,3.ODS-16,77%,4.Nezávislí
starostové pro kraj-14,76%,5.Křesť.demokr.unie-5,36%.Účast-32,33%**

Obvod č.3-

**1.ČSSD-30,82%,2.ODS-27,81%,3.Nezávislí starostové -17,29%,
KSČM-7,51% a 5.Strana zelených-5,26%. Účast-35,64%**

**Kromě výše uvedených stran se volby účastnily ještě tyto strany a sdružení-
Šance pro náš kraj,Nezávislí,Moravané,Strana zdravého rozumu,Sdruž.pro
republ.-republikánská strana,Strana důstojného života,Volte Pravý blok-
Cibulka,Dělnická strana a Koruna česká.**

Volby do senátů –Olomoucký kraj- Karel Korytář-34,48%.(ČSSD)

Oprava kostela sv.Jana Křtitele v Horním Domašově.

**Po zdlouhavém,ale úspěšném vyjednávání mezi obcí Bělá pod Pradědem,
ostravskou diecézí,památkáři a zástupci krajského spolku v Německu,
došlo konečně k započetí nutné opravy kostela sv.Jana Křtitele v Horním
Domašově.Během léta bylo postaveno u věže vysoké lešení a započala
oprava dominanty obce .Opravy se zhostila zednická firma ostravské
diecéze, která se zaměřuje na generální opravy církevních staveb.Dohled
prováděl ing.Kotásek a zástupci památkářů.Na věži byla stržena
omítka,vyměněny vstupní okna a opravena zamokřená část lunety,jakož i
část střechy.Nově nahozená omítka věže byla na podzim nabarvena
původní starorůžovou barvou a lunety kostela bílou.Ciferníky hodin byly
sňaty,aby byly upraveny do původního stavu.**

**Omítka zbytku kostelní lodě bude opravena podle finančních prostředků
v dalších letech.Stejný osud čeká i na opravu střechy.Celá oprava má být
ukončena v roce 2010. Získané prostředky,určené na rekonstrukci kostela,
byly v roce 2008 na výši kolem 2.mil.Kč.**

**Velkou finanční podporu poskytl i krajský spolek bývalých obyvatel
Horního Domašova,žijících dnes v Německu.O opravě a finanční pomoci byl
v časopise Altvater,č.3/2008,vydávaném v Kirchheimu u.T. uveden tento
text,který napsal zástupce sdružení bývalých občanů Horního Domašova,se
zaměřením na opravy hornodomašovského kostela sv.Jana Křtitele-Kurt
Oeller z Oettingenu.**

Text článku-

„Milí spoluobčané, Na posledním setkání v minulém roce jsem vás seznámil s plánovanou opravou kostela sv. Jana Křtitele v Horním Domašově. Jelikož je stav kostela desolátní, rozhodli jsme se k tomuto nutnému kroku. Při této příležitosti vás uctivě prosím, o jakoukoliv částku na opravu. Doposud bylo na jeho provoz a vybavení investováno nemálo prostředků, které byly použity z vašich darů. Zde je možné vzpomenout prostředky na pokrytí věže kostela, na instalaci zvonkohry, opravu věžních hodin, či na zakoupení drahého koberce před oltář.

Aby bylo opravu kostela možno důkladně provést, rozhodl se správce, kterým je v současné době ostravská diecéze, použít finance z veřejných prostředků.

Zde uvádím soupis získaných a slíbených položek-

1. Už jsou k dispozici – z našich sbírek o výši 3.750,- (všechny částky jsou uvedeny v Euro), přičemž 700,- pochází z posledního setkání v roce 2007. Součástí je i 377,70, které poskytl farář Feil z poslední bohoslužby. Za to mu patří srdečný dík.

K tomu náleží dalších 12.000,- z Fondu Česko-německého porozumění a 8.000,- od obce Bělá pod Pradědem. Aktivní použitelná částka činí 23.750,-. Tyto budou předány správci farnosti-faráři Janu Pacholkovi a jeho tajemníkovi H. Wormotovi, k přímému použití.

2. Dále byly přislíbeny tyto prostředky-12.000,- opět ze Spolku Česko-německého porozumění, ale až po vyčerpání všech prostředků z 1. daru, 8.000,- z fondu ostravské diecéze, 19.200,- z prostředků Olomouckého kraje, 18.000 z ministerstva kultury ČR a 1.900,- z Podpůrné německé nadace v Mnichově. Obě položky přinesou asi 82.850,-, což je asi dohromady kolem 2. mil. Kč.

K provedení rekonstrukčních prací byla určena speciální zednická firma, pod dohledem ing. Kotáska, zástupce ostravské diecéze, ve spolupráci se starostou obce Bělé pod Pradědem, p. Kružíkem. Oba dva společnými silami zahájí na konci května opravu vstupní části a věže kostela. Zde bude třeba na místě posoudit, co bude důležitější- zda oprava venkovní fasády kostela nebo střechy a krovů.

Rekonstrukce má být ukončena do konce roku 2010. K tomuto účelu by získané finance měly dostatečně stačit.

Protože však škody na stavbě mohou být daleko větší, než se předpokládalo, je třeba s tímto novým stavem počítat. Zed' na jihovýchodní straně je zcela propadlá, trámy střešní stolice jsou vlhkem zdiva zcela zničené a větší část střechy musí být pokryta novým eternitem. Starý eternit bude účelně a opatrně sňat a použit k opravě střechy kostela ve Vápenné.

K rekonstrukci byl Památkovým ústavem v Olomouci určen p. ing. Kotásek, specialista na opravy a sanace církevních staveb, který se svou dlouhodobou spoluprací se stavebními firmami, má dostatek zkušeností, tak složitou práci, v nejlepší kvalitě, odvést. O stavu rekonstrukce nás bude slovem, ale i obrazem, pravidelně informovat.

Oprava kostela měla být započata již daleko dříve. Po skončené II. světové válce bylo možné jen s malými přidělenými prostředky opravit to nejn nutnější, ale k cílené rekonstrukci nemohlo vůbec dojít.

Bud'te prosím dochvilní a podpořte svými dary projekt opravy a zacheňte kostel v Horním Domašově. Jména všech dárců budou zveřejněna na mramorové tabuli, ve vstupní části kostela.

Současně s opravou svatostánku v Horním Domašově byla započata na podzim roku 2008 i oprava střechy sakristie kostela sv. Apoštola Tomáše v Dolním Domašově. Opravu prováděla ostravská diecézní pokrývačská firma. Její financování bylo řešeno ze zvláštního fondu památkářů Olomouckého kraje.

Farní kronika obce Dolní Domašov.

V následující stati budeme pokračovat v textu německy psané farní kroniky obce Dolní Domašov a Adolfovíc, za vizitace faráře Josefa Klusse (1864-1870) a v 1. období administrace kněze Ferdinanda Robela do roku 1880..

8.farář-

Jmenuji se Josef Kluss a nastoupil jsem na zdejší farnost 13.července 1864, po smrti zdejšího faráře Aloise Thiela. Ten zemřel na mozkovou mrtvici. Narodil jsem se 15.listopadu 1825 ve Velké Kraši u Vidnavy, jako syn sedláka Baltazara Klusse a jeho manželky Barbory, rozené Wolf, z Tomíkovíc, sestry na choleru zemřelého rychtáře Jana Wolfa z Kobylé. Gymnasiální studia jsem prožil ve zbožném prostředí u benediktinů ve Vídni. Velkým pomocníkem mi byl můj bratr Jan Kluss, doktor filosofie a zdejší ministerský rada. Studium filosofie jsem absolvoval ve Vídni. V posledním ročníku jsem přestoupil na teologickou fakultu do Olomouce, kde jsem šťastně ukončil, pro vratislavskou diecézi, studium. Dne 10.srpna 1851 jsem byl kardinálem a arcibiskupem Melchiorem, svobodným pánem Diepenbrockem, slavnostně vysvěcen na kněze.. Na mé osobní přání jsem byl převelen do Javorníku. Dne 20.dubna 1849 jsem byl Jeho Eminenci, biskupem Maxmiliánem ze Somerau-Beckem a olomouckým světícím biskupem Rudolfem, svobodným pánem Thysenbortem, přezkoušen z církevního práva.. Jako kaplan jsem sloužil v těchto obcích- v Žulové u kaplana Willmana a to od 7.září do 30.prosince 1851, v Javorníku od 30.prosince 1851 do 6.dubna 1853 u faráře Ignáce Steina a biskupského komisaře Filipa Ditricha, v Dolním Domašově od 6.dubna do 15.září 1853 u kněze Aloise Thiela a opět v Javorníku od 15.září 1853 do 15.listopadu 1864. Na posledním stanovišti jsem musel za nepřítomnosti biskupa Jindřicha Foerster, který sem dojížděl na letní pobyt z Vratislavy, vždy o nedělích a svátcích, ve zdejším kostele v Javorníku, konat kázání a

prohlubovat víru v Boha..Po smrti faráře Thiela v Dolním Domašově jsem dostal příkaz,abych v této farnosti nastoupil do služby.V obci jsem byl přivítán radním Ignácem Wernerem,dědičným rychtářem Adolfem Plischkem a sedlákem,jakož i kostelníkem v jedné osobě,Franzem Hoffmanem z Adolfovíc.Dne 23.října 1864 jsem přesídlil do Domašova, abych mohl dne 15.listopadu 1864 být slavnostně přivítán a uveden do funkce obecního faráře.Primici provedl jesenický arcikněž Josef Lichtblau. Mojím prvním úkolem bylo dát do pořádku zanedbaný farní archiv,kde mnoho dokumentů chybělo.Potřebné listiny jsem nechal dodatečně zhotovit.Zakoupil jsem registrační krabici a skříň na volné knihy,které se všude bez ladu a skladu,povalovaly.Zhotovil jsem seznam důležitých dokumentů a tiskovin.

V kostele jsem nechal místo staré a rozbité křtitelnice,zhotovit,ze supíkovického mramoru,novou..Kapli Ježíše Krista na hoře Olivetské jsem nechal pořádně vyčistit od nečistot,které sem během let přinesla spousta poutníků.Vnitřní stěny jsem nechal nabílit,kdežto venkovní natřít zelenou barvou.Střechu jsem dal pokrýt dřevěnými šindeli a natřít olejovou barvou. Dále jsem nechal zhotovit světlefialový pluvíál s křížem a bílým lemováním a bílou štolu ke křtu, za 30 guldenů.Dále vlněný oltární polštář a krycí dečky, jakož i polštář se zlatým olemováním.Do sakristie jsem sehnal dečky na skříň s liturgickým náčiním ze záclonoviny.Nechal jsem taktéž zhotovit bílé vélum z vlněné látky a prošíť ho zlatými prýmky.Práci prováděly řeholnice řádu Skotských sester v Javorníku. Dále jsem zakoupit ve Vídni kadidelnici s obrazem sv.Imaculáty ,jakož i jiné liturgické náčiní.Jednalo se hlavně o slavnostní kněžské roucho.Vše jsem pořídil za 435 guldenů. V kostele a na faře jsem dal nabarvit stěny olejovou barvou,jakož i zakoupit nová kamna a plotnu,ke starým.Vše přišlo farnost na 116 guldenů a 53krejcarů.

Ve chlévě jsem nechal podepřít prohnilý strop 2 kamennými pilíři.I přesto se kus stropu propadl,ale nikoho nezranil.Nechal jsem tedy celý starý strhnout a nahradit jej novým,modřínovým.Cena práce se vyšplhala na 59 guldenů a byla zaplacená z farních prostředků.Na jaře roku 1866 jsem dal z financí farnosti vykopat 47 sáhu dlouhý kanál a ten vydláždit kamením a obsypat hlínou.U farní studny jsem nechal zhotovit nové skruže a instalovat pumpu a tu natřít zelenou barvou.Na jaře následujícího roku 1867 jsem dal opravit z větší části rozpadlý plot kolem celé farní zahrady.Volné prostory jsem nechal osadit keříky červeného rybízu,které jsem získal od svého bratra, Františka Klusse,svobodného zemědělce z Velké Kraše u Hukovic.Tímto získala farní zahrada na kráse.Bude ještě třeba zasadit nové stromky a keře.Náklady o výši 200 guldenů jsem hradil z vlastních prostředků. V roce 1866 byla nejen za přímé podpory arcibiskupské konsistoře,ale i farníků, pokryta zdejší fara tmavou břidlicí a střecha zabezpečena novými okapy.Venkovní zdi byly natřeny bílou barvou a zpevněny lepidlem. Současně byl opraven i chlév.

Po prohrané bitvě u Hradce Králové roku 1866 mezi Rakouskem a Pruskem, posloužila zdejší fara jako útočiště ustupujícím jednotkám. Dne 3. července 1866 zde nocovali rakouští a wuertenberští husaři. Na faře přespával major von Stahr, poručík Liebich a Koutný, jakož i jejich 4 sluhové.

Rok 1867.

Za přímé pomoci Jeho Excelence biskupa a obce byla zrekonstruována věž kostela. Venkovní stěny byly vyspraveny a nabíleny. Střecha byla pokryta bílým pozinkovaným plechem a cibule pozlacena. Práci provedl klempíř a pokrývač Bartsch ze Starého Města pod Sněžníkem. Znovuopravený kříž a korouhvička byly instalovány na věž o svátku Nanebevstoupení Paní Marie dolnodomašovským domkařem Janem Pargem. V cibuli byly uloženy dobové listiny a dokumenty v cínové skřínce a ponechány na věčné časy. Z ostatních prací bylo provedeno vydláždění podlahy ve farní kuchyni za 60 guldenů a 40 krejcarů vídeňské měny. V kostele byla instalována nová křtitelnice ze žlutočervené alpaky za 23 guldenů. Za 70 guldenů byla zakoupena Iněná pasule, vyšívaná vlákny z ryzího zlata, prostředky na koupi pocházely ze štědrého daru.

V roce 1867 jsem nechal zajistit dubové okno do pokoje proti vloupání. Práce přišla na 7 guldenů a 30 krejcarů. Tohoto roku jsem dal vydláždít chodbu mramorovými deskami z Dolní Lipové, za 28 guldenů a 30 krejcarů. Protože v předsíni bylo chladno a průvan, nechal jsem vchod zabezpečit prosklenými dveřmi, což farnost přišlo na guldenů.

Protože farní kronika byla velmi tenká, nechal jsem ji dovázat o dalších 8 listů. To usnadnilo lepší psaní. Lépe je od prvopočátku zakládat knihu silnou, než slabou dovazovat a nechat ji číst neznalými osobami.

Na podzim tohoto roku se ve Vídni shromáždili všichni rakouští biskupové,, aby napsali Jeho Eminenci a císaři Františku Josefu I. memorandum, v kterém apelovali na v roce 1855 podepsanou smlouvu mezi císařem a papežem Piem IX., aby nedošlo k odtržení výuky žáků ve školách od církevního vlivu. Současně protestoval biskupský komisariát, vedený Jeho Excelencí biskupem, proti odcírkevnění škol. Poukazoval na dosažené výsledky a na své oddanosti papeži. Pro velký význam bylo psaní veřejně čteno při nedělních bohoslužbách a zní- „My, Jindřich, Bohem určený a v Bratislavě biskupství oddaný, jakož Vám všem kněžím nisského komisariátu v rakouském Slezsku žehnám a Vás zdravím. Ve jménu Boha, Otce a syna Ducha svatého.

Moji bratři v Kristu.

Dne 12. tohoto měsíce byl nám doručen dopis, který jsme s povděkem všichni četli. Velmi nás potěšila Vaše oddanost a láska k Bohu, jakož i ke kostelu, což nás ve společném úsilí posiluje. Vaše snaha o spravedlnost, jakož i potěšení z těžce konané práce, je pro Nás velikou útěchou. Žijeme v těžké době, která náš život i vědění oslabuje. Je třeba otevřeně bojovat za

pravdu a lásku k Bohu, proti všem bezbožníkům a odpadlíkům naší víry. Povinností Vás, milí bratři, je jim ucpat ústa a posílit je v obraně Boha, Pána našeho. Je třeba se obrnit slovem Božím a bojovat za něho. Toto nám všem přináší útěchu v Bohu, protože bez něj nemůžeme déle existovat. Zkoušejte, milovaní bratři, bojujte proti nezájmu v této současnosti, ba i v blízké budoucnosti, jakož i proti všem silám, které oslabují svět a lásku k Bohu, proti všem slepým, kterým je zapovězeno procitnout. Takto očistíte zbloudilé duše v lásce k Bohu. Bojujte v oddannosti k Bohu, Otci, synu a všem svatým. Vratislav, v den svátku papeže Martina, roku 1867

Biskup Jindřich Foerster „

Rok 1868.

Tento rok znamenal v rakouské monarchii, přelom ve vztazích mezi katolickou církví a státem. Dne 21. prosince 1867 byla vydána nová všeobecná ústava, která zaručuje tyto nová pravidla-

1-každý občan má právo svobodně věřit a myslet

2-občanská a politická práva jsou striktně oddělena od náboženské víry

3-nikdo nesmí kohokoliv nutit věřit, ani využívat jakéhokoliv násilí k donucování víry.

Podle této ústavy došlo k odtržení školní výuky od církevních vlivů. Výuka dětí přešla do područí státní správy.

V tomto roce oslavila Jeho Eminence, papež Pius IX. svou 50-letou službu Bohu. Tento den byl svátkem všech katolíků světa. Ve všech diecézích byla sbírána oslavná přání papeži. V naší farnosti se slavnosti zúčastnilo 383 osob, 251 jich přijalo svaté přijímání a na počest papeže se vybralo 46 guldenů a 56 krejcarů. Na den 50-výročí oslavy papeže vyhlásil biskup Jindřich Foerster svátek všech věřících. Na slavnostní bohoslužbě byl čten tento text- „Dne 10. dubna, před 50 lety, se poprvé postavil před oltář nový papež a začal hlásat Boží slovo. Započal tak bohatý život, ve jménu sv. Petra a Jana, v lásce a věrnosti v našeho Boha a všech svatých. Nechtěje tento den významným mezníkem v existenci katolické církve“

V roce 1868 získal kostel tyto nové předměty-

1 oltářní koberec z Vídně za 44 guldenů a 91 krejcarů

a 6 nových červených obleků pro ministranty.

Dále jsem na faře nechal za své finanční prostředky postavit do předsíně kamna s plátováním za 30 guldenů, nové veřeje dveří do chléva za 6 guldenů a 49 krejcarů a dřevěnou bránu u silnice za 28 guldenů a 50 krejcarů.

Rok 1869.

Zkouška způsobilosti vyučovat náboženství na školách.

Na základě státního nařízení z 23. března 1869 vyplývá toto- „na vyučování náboženství na školách jsou vyčleněni, speciálně proškolení katecheti, kteří budou prozkoušeni katolickou církví ve způsobilosti kázat Písmo svaté. Po

jejich uvedení do funkcí,budou tito tuto moci neomezeně vykonávat.“ Na jejich kontrolu bude dohlížet církví stanovený arcikněž.

Vatikánský koncil.

Na svátek sv.Imaculáty,na 8.prosince 1869,byl v Římě,zahájen vatikánský koncil.Než odjel náš biskup na koncil,vydal prohlášení, které se četlo při Bohoslužbě a znělo-„V den zahájení koncilu budou všechny zvony v celé farnosti na oslavu zvonit.Kněží budou po dobu konání prosit za papeže a jeho biskupský sbor a budou podávat přijímání.Každý čtvrtek po dobu konání koncilu se bude konat svatá mše a číst tento text.Modlit se bude litanie ke Všem svatým-Otče náš a Ave Maria ve vstoje.Modleme se proto,aby Bůh osvítil všechny biskupy a dal jim po dobu konání koncilu všeobecnou sílu.“

Nákupy do kostela-

1 vlněný pluvál a kadidelnice z Vídně,za cenu 52 guldenů.4 kostelní praporce s malovanými obrázky světců od malíře Heidenreicha z Bruntálu za 85 guldenů a 60krejcarů,pokrývka z červeného sukna na kúr za 89 guldenů a 79 krejcarů.

Na nákup pokrývky byl použit dar sestry faráře Klusse-Marie,jehož pro-účtování je uvedeno v pokladní knize.

Nový kaplan v Dolním Domašově.

Protože jsem měl 12. října a 14.prosince tohoto roku těžké plicní křeče, které mě přibližovaly k brzké smrti,musel jsem být ošetřen v jesenické nemocnici.Požádal jsem proto biskupskou konsistoř v Javorníku o zástup, na který byl vyslán páter Zuber,který v tu dobu byl jako výpomocný kněz v Horním Domašově.Protože i on byl vážně nemocen,musel jej zastoupit pater Hauke,kaplan ze Supíkovic,,ale jen po dobu 14 dnů.Jinak byla farnost prázdná.

Rok 1870.

Učitel Franke v adolfovické škole.

Na konci roku 1869 nastoupil za starého a nemocného učitele Pradela,nový učitel Jan Franke z Rejvízu za roční gáži 230 guldenů.Dne 8.února tohoto roku se nastěhoval do Adolfovic.

Pater Hauke kaplanem v Dolním Domašově.

V dubnu roku 1870 odešel pater Zuber do lázní v Dolní Lipové,aby zde nabyl ztraceného zdraví.Na výpomoc byl opět pozván pater Hauke ze Supíkovic.Ten zde pobýval až do začátku srpna,kdy musel se opět navrátit domů.Až do konce roku jsem musel já,nemocný a churavý,dohlížet na život v naší farnosti..

V minulém roce jsem musel nechat zhotovit 2 nová okna do kostela a zbylých 20 natřít olejovou barvou. Vlhkem poškozené lavice a obětní stůl jsem dal na své náklady znova opravit.

Dláždění chléva.

Ve zdejší, velmi vlhkém chlévě, jsem dal podlahu vydláždit pískovcovými kameny, dovezenými z Hukovic, za cenu 54 guldenů a 23 krejcarů, které jsem zaplatil ze svých úspor. V budoucnosti bude ještě třeba opravit bortící se podlahu ve farní kuchyni.

Toto je poslední zápis faráře Josefa Klusse, kterého nahradil jeho kamarád a následovník- Ferdinand Robel, který dále vedl farní kroniku. Farář Kluss prodělal v mládí choleru a od té doby trpěl zvodnatěním srdce, k tomu se přidružily dýchací potíže a křeče v prsou. Poslední půl roku velmi trpěl. Zemřel dne 29. září 1870 po těžké nemoci. Vyslyšme za něj modlitbu- „Svatá Marie, Matko Boží, pros pro nás hříšné, i v poslední hodině naší smrti- Amen“. Farář Kluss podlehl ve stáří 45 let, několik týdnů před smrtí svého otce. Pozůstalými byl jeho starší bratr Jan Kluss, profesor a ministerský rada ve Vídni a sestra Marie, jakož i celá zarmoucená farnost. Za velkého smutku byl pohřben vlevo u vchodu do zdejšího kostela. V ten den si farníci psali na dveře svých příbytků tato písmena R+J+P

Nyní následuje strojem psaný text faráře Ferdinanda Robela, který však po několika větách končí a dále je veden jen v rukopisné formě.

9. farář- Ferdinand Robel.

Jmenuji se Ferdinand Robel a narodil jsem se 14. listopadu 1828 ve Vlčicích u Javorníku, jako syn sedláka Josefa Robela a jeho manželky Johany, rozené Wolf z Tomíkovíc, dcery na choleru zemřelého rychtáře Jana Wolfa z Kobylé (30. srpna 1855). Tento mě po náhlé smrti mojich rodičů pojal za svého a po dlouhá léta mě vychovával. Po absolvování obecné školy v Kobylé jsem nastoupil na piaristické gymnasium v Moravské Třebové a později přešel do Olomouce, kde jsem složil maturitu. Zde jsem nastoupil i na teologickou fakultu, kde jsem studoval filosofii a humanitní směry. Studoval jsem pro vratislavskou diecézi, kam jsem se po skončení chtěl navrátit. Dne 30. července 1854 jsem byl olomouckým biskupem Friedrichem, svobodným pánem a knížetem von Fuerstenbergem, slavnostně vysvěcen na kněze. Jako kaplan jsem sloužil v následujících farnostech- ve Zlatých Horách od 28. srpna 1854 do 28. dubna 1858, pod arciknězem Řehořem Bochmannem a Antonem Teiflem, v Jeseníku, od 24. listopadu 1857 do 17. února 1858 u komisaře Bachra- jen však na výpomoc, v Bernarticích, od 28. dubna 1858 do 15. listopadu 1864 pod farářem Ignácem Faulhaberem, v Javorníku od 15. listopadu 1864 do 6. října 1870 pod biskupským komisařem Dr. Janem Wachem. Dne 6. října 1870 jsem byl převelen do

farnosti v Dolním Domašově, abych 1. prosince přijal funkci zdejšího faráře a dne 27. prosince 1870 byl slavnostně uveden do funkce jesenickým arciknězem Josefem Neugebauerem. Po smrti faráře Klusse jsem musel všechny pozůstalé reality nechat zkontrolovat jesenickým okresním hejtmánstvím. Důvodem bylo, že jsem s těmito dokumenty neměl žádných zkušeností. Na základě vyhlášky ministerstva vnitřních věcí, z roku 1888, jsem začal místo ročních odvodů v obilí, od farníků přijímat peníze.

Rok 1871.

Zákon o převodu majetku církve na obce.

Podle nařízení ministerstva vnitřních věcí z roku 1868 byl vydán nový zákon, podle něhož by měly být rámcové farní agendy převedeny na jednotlivé obce. Na základě jednání Zemské vlády v Opavě, ze dne 10. prosince 1869, bylo nařízeno, aby byl majetek všech far převeden na obce. Vykonavatelem a prostředníkem se mělo stát okresní hejtmánství, která od 22. ledna 1871, převod řídilo. Majetek zdejší farnosti byl převeden na obec Dolní Domašov a na Adolfovice. Obec Adolfovice přijala obnos 450 guldenů v obligacích a ve státních dluhopisech, 130 guldenů a 45 krejcarů v majetku, jakož i 83 guldenů a 31 krejcarů v hotovosti. Stejný obnos získala i obec Dolní Domašov. Zda si tímto obce finančně pomohou, nebo zda i tak budou chudnout, ukáže čas.

Založení fondu pro chudé.

Na základě nařízení biskupské visitace z roku 1871, bylo nařízeno zakládání fondů pro chudé. Vedení financí bude zajišťovat farář a kontrolu zpětně arcikněž. Podle tohoto nařízení jsem založil speciální peněžní knihu na zapisování sbírek do fondu chudým. Na konci roku bylo na kontu, po odpočítání daně, celkem 6 guldenů a 27 krejcarů.

Rok 1872.

Rozšíření obecního hřbitova.

V tomto roce byl na žádost osadníků, rozšířen místní hřbitov. Byl přibrán pozemek o výměře 3 sáhů za kostelem a 10-12 sáhů z farního pozemku, takže nová pohřbívací místa budou ležet, kolem hranic farní zahrady. Stará márnice byla proto přesunuta na zadní konec hřbitova. Při visitaci 3. července 1872 bylo nové pohřebiště nově vysvěceno dolnolipovským arciknězem Matyášem Bendlem.

Rok 1873.

Rekonstrukce chlebové pece.

Toto roku jsem nechal na vlastní prostředky opravit zcela zpustošenou konstrukci střechy chlebové pece.

Oprava zdí starého adolfovického hřbitova.

V Adolfovicích existuje starý hřbitov, který byl při založení zdejší farnosti používán k pohřbívání. Byl obehnán vysokou kamennou zdí. Během doby na ní vyrostly keře a vrostlé stromy. Při větrné smršti letos o Svatodušních svátcích se zeď zřítila a poškodila stěnu nedalekého přístřešku domu č.81. Z neodkladných důvodů jsem nechal stromy i keře odstranit a zeď snést, aby nedošlo k dalším škodám. Hodnota práce se rovnala 104 guldenům. Finance byly použity z farního fondu obce Dolní Domašov, protože pozemek stále patří k dolnodomašovské farnosti.

Pater Gottfried Klentschke, nový kooperátor Řádu jezovitů v obci. Během roku jsem obdržel výpomocného kněze, p. Gottfrieda Klentschkeho, z Řádu jezovitů-Srdce Ježíše Krista, který byl vyslán německým kancléřem, knížetem Bismarkem, na výpomoc zdejší katolické církvi. Ten byl současně jmenován Zemskou vládou v Opavě kooperátorem mezi vládou a církví. Po několika měsíčních humanitních bohoslužbách si u zdejších farníků, získal obdiv, za což mu jeho kázání bylo přísně zakázáno. Prosazoval kult Růžence, který je v katolické církvi zapovězen. Hlásal čistotu duše a lásku k Bohu. Své učení přirovnával k likvidaci starých zaběhlých pořádků a k zavádění novot. Založil sbírkový fond na pomoc černošským dětem, kde sesbíral až několik stovek guldenů ročně, které jim posílal. Na přímý popud hejtmána byl pater Klentschke vypuzen roku 1889 do Bruntálu, kde prosazoval stejné učení. Obec a její farníci ztratili tímto kazatele a učitele Kultu růžence.

Rok 1874.

Nová břidlicová střecha na faře.

Tohoto roku byla nově střecha fary pokryta břidlicovou krytinou. Při odstraňování staré se zjistilo, že původní dřevěné šindele, ležely ve dvou vrstvách. Spodní vrstva byla zcela zachovalá a posloužila jako základ pro položení břidlice. V zimě však silný vítr poškodil střechu natolik, že rozbitá krytina pokryla celý farní dvůr. Okolní farníci byli požádáni, aby vypomohli zacelit díry. Na začátku následujícího roku byla břidlice na jižní a západní straně zpevněna vápnem.

Bouřka z kroupami.

V červnu roku 1874 postihla obec Dolní Domašov, hlavně však východní stranu obce, silná bouřka s kroupami, která trvala několik hodin. Při průtrži na Jánském kopci, způsobily proudy vody a krup na úrodě velkých škod. Úrodná hlína byla splavena z kopců do údolí a všechny plodiny byly zničeny. Všude leželo všudypřítomné bahno a kamení. Na odstraňování škod poskytl císař dar o 1000 a biskup Jindřich Foerster o 500 guldenů.

Nátěr střechy věže olejovou barvou.

Téhož roku byla plechová střecha věže natřena olejovou barvou. Práce byla ohodnocena na 100 guldenů, přičemž položka 30 guldenů byla vrácena

pokrývači ze Starého Města zpět. Současně byly opraveny věžní hodiny, u kterých byly vyměněny ciferníky. Původně byly jen na východní straně, nyní byly přeneseny na jižní a severní stranu.

Rok 1875.

Pokrytí střecha chléva břidlicovou krytinou.

Tohoto roku byla stará šindelová střecha chléva pokryta břidlicovou krytinou. Při opravě se ukázalo, že nosní trámy střechy jsou prohnílé a, že je třeba je brzo vyměnit.

Biskup Jindřich Foerster a jeho 50.letá služba Bohu.

Dne 17. dubna 1875 oslavil vratislavský arcibiskup Jindřich Foerster své 50.leté jubileum služby k Bohu. Sám byl pruskými zákony a biskupskou konsistoří, za svou nespořádanou činnost, odsouzen. Důvodem byly opakovaně nezaplacené dluhy a pohledávky. Měl nastoupit do vězení, ale utekl na zámek v Javorníku, kde žil až do konce svého prostopášného života.

Rok 1876.

Zavedení metrické soustavy.

Od 1. ledna 1876 začala po celé Rakousko-uherské monarchii, platit nová metrická soustava vah a délek.

Rok 1877.

Vydláždění vchodu do kostela.

Na začátku roku 1877 byla stará cihlová dlažba ve vchodu do kostela a do presbyteria odstraněna a nahrazena vápencovými dlaždicemi od firmy Kamennictví Hauke – Velké Kunětice, za cenu 109 guldenů.

Nový zákon o přenesení povinností z farností na faráře.

V průběhu tohoto roku jsem byl povolán okresním hejtmanstvím v Jeseníku k neplánované návštěvě, Podle §21, hlavy 2, zákona ze 7. května 1874 o přenesení některých povinností katolické církve přímo na administrátory, jsem byl tázán, zda jsem připraven plnit nový zákon. Na základě rozhodnutí Zemské vlády v Opavě, z 6. října 1875, přecházejí některé povinnosti z původní farní správy přímo na kněze. Do tohoto okruhu patří i příjem dávek a peněz, vycházejících z čtvrtletních a ročních odvodů a daňových povinností.

Listina o bezdlužnosti hornodomašovských farníků vůči dolnodomašovskému faráři.

Na základě potvrzení z 21. srpna 1798 o oddělení hornodomašovské farnosti od vlivu dolnodomašovské, jsou všichni farníci bez dluhu vůči dolnodomašovskému faráři. Jejich povinnosti přecházejí na faráře nové farnosti. V listině je dáno- „Oddělení hornodomašovské od dolnodomašovské farnosti, mají všichni farníci z Horního Domašova a Filipovic, pouze

povinností odvodů a daní pouze vůči vlastnímu administrátorovi a nikoliv k dolnodomašov-skému knězi. Přenesení dluhů je vázáno na vybudování si vlastního kostela v Horním Domašově, kam jsou farníci nyní přiřazeni.

Jeseník, dne 6. září 1797

podpisy -(nečitelné)

Za doby společného soužití u dolnodomašovské fary odváděli farníci z Dolního Domašova ročně 7 měřic a 10 korců ječmene, jakož i 7 měřic a 10 korců ovsa, do farních sýpek. Z Horního Domašova to byly 2 měřice a 9 korců ječmene, jakož i 2 měřice a 9 korců ovsa, přičemž sedláci z chalup č. 200 a 209, odváděli celkem 2 korce ječmene a 2 korce ovsa, staroniské hmotnosti. Čtvrtletní odvody z Horního Domašova byly celkem ve výši 38 guldenů a 48 krejcarů, přičemž každý sedlák odevzdával 28, čtvrtláník a zahradník 18 a chalupník 9 krejcarů. Kaplan přijímal 1,5 krejcaru za každého pokřtěného farníka, při novoročních odvodech celkem 9 guldenů, z toho od každého sedláka dostal 7, od čtvrtláníka a zahradníka 4 a od chalupníka 2 krejcare. K tomu se přidávaly peníze o 2 guldenech a 20 krejcarech na topivo.

Odvody z Filipovic se ročně pohybovaly na 12 krejcarech a při novoročních dávkách na 3 krejcarech z každého domu.

Oddělením obou obcí od dolnodomašovské farnosti přišel farář, jakož i kaplan, o tyto prostředky - po převedení celoročních plateb z obilí na peníze - odváděly obě sousední obce ročně 75 guldenů a 60 krejcarů a Filipovice 3 guldeny a 15 krejcarů.

Všechny 3 obce tvořily společný politický celek, který odevzdával na ročních odvodech již zmíněných 78 guldenů a 75 krejcarů v penězích. Přičemž polovina, tj. 39 guldenů a 37,5 krejcarů bylo z dolnodomašovské farnosti odváděno do rozpočtů obcí Horní Domašov a Adolfovice. Novoroční dávky platily obce Dolní a Horní Domašov ve výši 7 guldenů a 44,5 krejcarů a Filipovice o 31,5 krejcarů. Polovina plateb se odevzdávala na rozvoj obcí Horní Domašov a Filipovice. Podobně se rozdělovaly peníze za kácení a odvoz 3 sáhů tvrdého palivového dřeva pro faráře v Dolním Domašově. Tyto výlohy znamenaly roční výdaje 9 guldenů, kdy polovina pocházela z Horního Domašova.

Dolnodomašovský mlynář, který měl pronajatý farní mlýn, musel ročně odevzdávat 3 korce pšeničné mouky faráři. Jakmile byl postaven i druhý farní mlýn, byly roční dávky rozděleny do polovičních dávek, takže každý musel odevzdat 1,5 korce pšeničné mouky.

Podle zákona ze dne 7. května 1874, si rozdělením farností na dvě části, přenesla nová uskupení, jen svoje dluhy a povinnosti, které jim byly určeny. To platí i pro povinnosti sousedících far a jejich kněží.

Jeseník, dne 28. srpna 1877

Okresní hejtman,

Mensshengen

Rok 1878-80 chybí.

Tímto skončil výčet 1.části vizitace faráře Ferdinanda Robela, rokem 1880 ve farnosti v Dolním Domašově. V dalších ročníku budeme pokračovat v 2.části vizitace kněze Robela..Nejvýznamnějšími událostmi byla výstavba obecní školy,jakož i katastrofická povodeň v roce 1903.

Nekrolog Marie Olivy.

V tomto roce nás zastihla smutná zpráva,že dne 5.července 2008, zemřela bývalá občanka Dolního Domašova- Maria Oliwa,rozená Pompe,bydlící původně v domku č.263,později v německém Bayreuthu,která se aktivně zapojila do zrekonstruování pomníku padlým z 1.světové války,který stojí na prostranství před obecním úřadem.Měla v plánu ještě další akce,ale ty už nestačila dokončit.

Nekrolog byl uveden v krajském časopisu Altvater,č.5/2008,vydávaném v německém Kirchheimu/u.Teck.

Zkrácena část nekrologu zní—„Marie Oliwa,rozená Pompe,zemřela dne 5.7.08.Narodila se v obci Dolní Domašov,Sudety, v domku č.263,jako první dítě ze 6 sourozenců, rodičům,Franzi a Paule,rozené Kriegisch.Již v raném mládí se musela postarat o výchovu svých sourozenců.Po skončení obecné školy v Adolfovicích,studovala střední školu v okresním městě Jeseníku v klášteře Řádu Uršulinek.Zde prožila krásnou část svého života.Odtud odešla do Opavy,kde získala učitelský titul.Po ukončení studia vyučovala jako pomocná učitelka ve škole v Adolfovicích a v Bělé(Waldenburgu).Po odsunu Sudetských Němců v roce 1946,poznala svého manžela,Kurta Oliwu,s kterým měla 2 syny.Započala působit jako učitelka v Horních Francích,aby v roce 1958 zakotvila v městě Bayreuth.Zde pracovala v různých krajských spolcích a organizacích.Celý její život byl veden v lásce ke své domovině,k čemuž vedla zdejší sudetoněmeckou mládež.Po smrti jejího chotě začala se hlouběji zabývat historií své rodné obce,o níž napsala rozsáhlé historické pojednání.Byla spoluautorkou knihy,popisující dějiny Jesenicka,vydanou v roce 1978 v Kirchheimu u.T., kde prokreslila historii Domašova a jeho okolí v běhu dějin.Při příležitosti svých 70.narozenin poprvé navštívila se svými sourozenci,svoji starou vlast,kde objevila novou krásu a další životní inspiraci.Začala se ještě více zajímat o historii své rodné obce,sbírala ještě s větším zaujetím a vervou vše, co s obcí, souviselo.Navazovala nová přátelství mezi spoluobčany.Velkou pomoc získala u českého veterináře a kronikáře obce Dr.Knoze z Domašova.Velmi aktivně se zasadila o zrekonstruování zničeného pomníku padlým z 1.světové války do nynějšího stavu.Byla iniciátorem sbírky spoluobčanů na pomoc při opravě.Spolupracovala s vedením Obecního úřadu v Domašově,hlavně se starostou panem Kružikem.Měla v plánu ještě další akce.které však už nestačila zrealizovat.Zemřela uprostřed svých plánů.Odešla tak skvělá žena.“

Obecní škola

V průběhu roku 2008 bylo v Základní škole v Adolfovicích vyučováno celkem 142 žáků. O výuku žáků se starali tito učitelé Miroslava Pražáková, Jarmila Kalafatičová, Radka Palzerová, Vlasta Ťulpíková, Barbora Hejtmanková, Jaroslava Častulíková, Anděla Wolfová, Vojtěch Dornák, Lenka Lukešová, Vilém Otruba, Jana Sobotová, Danuše Zálešáková, Ondřej Zykmund, Jitka Kyselová a Šárka Lapčíková. Učitelka Kateřina Kadláčková byla na mateřské dovolené. Celý učitelský sbor vedla zasloužilá pracovnice - ředitelka Paeddr. Irena Rudolfová.

Do kontextu zdejší školy je připojená i mateřská školka, která se stará o děti v předškolním věku. Ty jsou zatím vyučovány v objektu mateřské školky v Adolfovicích - U kina. Protože se s touto budovou počítá k jiným účelům (přestavba na bytové jednotky), budou děti přesunuty do přístavby zdejší základní školy. O výuku se stará Ivana Kolbabová - jako vedoucí, Darina Holubcová a Dagmar Šťastná, jako učitelky.

Součástí školy je i školní jídelna a vyvařovna, zajišťující svačinky a teplé obědy, nejen pro školní děti, ale i pro důchodce a jiné mimoškolní strávníky. O chod stravovny se stará Lenka Hůřová, jako vedoucí a Olga Čopjanová a Monika Navrátilová, jako kuchařky. V mateřské školce prozatím vaří Růžena Dolinská.

Na dozor a na výuku dětí před- a po-školním vyučování se v družině stará Marie Grešáková.

Na výpomocné práce a na úklid ve škole je určen školník Vít Vsetečka a uklízečky Božena Straková a Marie Šoukalová. O provoz MŠ se stará Alena Závacká.

Při škole byly zavedeny i školní kroužky. V tanci - Klára Janoščáková a v hrách - Agáta Švecová.

V rámci školy byl na výuku dětí a pro spojení ze světem v minulosti zaveden internet, který získal novou internetovou stránku. O chod se stará učitel Dornák Škola tak informuje rodiče o dění ve škole a o prospěchu a chování žáků.

Na řešení problémů mezi dětmi a školou byl zaveden školní parlament. Vedoucím se stala Veronika Ševčíková, mluvčím Kateřina Štefanská a správcem Ondřej Vacula.

Žáci zdejší školy sbírají víčka od PET lahví, které jsou směňovány za peníze a ty jsou zasílány na zvelebování školy v Africe. Během roku 2008 tak bylo získáno 11.319,50 Kč. Jedná se o školu v Rovníkové Guinei, v hlavním městě Conakře..

Škola zajišťuje pro žáky různé zájmové kroužky, sportovní a výukové akce. Mezi nimi lze vzpomenout kroužky výroby keramiky, ručních prací, zpěvu, ochrany přírody, počítačového a tvorby stránek WWW, dramatického, košíkové, logopedie, tance, angličtiny, jakož i gymnastiky a jiných.

K výuce dětí je využíváno i kulturní a informační centrum obce, které je umístěno v prostorách dnešní knihovny, v objektu staré školy. O chod se stará slečna Kamila Síkorová.

Činnost firem a organizací.

Během roku 2008 bylo zaznamenáno několik podstatných událostí. Na počátku roku začaly platit nové reformy vládnoucí strany ODS, které se projeví ve všech sférách naší společnosti. Většina jich byla však přijata se smíšenými pocity a celkovou nevolí. Jinak se ve spotřební sféře navýšily ceny za energii a potraviny.

Silný ekonomický růst České republiky začal spíše stagnovat a reagovat na finanční krizi v USA a západních státech Evropy. Hodnota, tzv. silné české koruny vůči Euru a Dolaru, byla mnohokrát na historicky nejnižší sazbě. (22,8 Kč za Euro a 14,5 Kč za Dolar) To vše způsobovalo, že vývoz českých produktů do zahraničí byl pro české vývozce nerentabilní a firmy prodávaly. Na druhé straně však tento stav nahrával domácímu spotřebiteli, pro kterého se cesty do zahraničí a nákupy veškerého zboží, počaly snižovat. V druhé polovině roku se hodnota koruny snížila a stala se přijatelnou. Hospodářský růst z roku 2007-5,9%, tak specificky poklesl nad 4% v roce 2008.

Ekonomika musela také reagovat na prudký pokles indexů akcií na světových burzách, což se projevilo, že český trh vykázal v roce 2008 pokles o 54,1%. Pro bursovní domy bylo obchodování s akcemi podniků mnohokrát tak nevýhodné, že se obchodování úplně zastavilo. Majitelé akcií, během krátké doby, přišli o velké finanční hodnoty.

Ve finančnictví vyspělých západních států započala velká finanční krize, kdy velké bankovní domy a banky, započaly krachovat. Důvodem byl nedostatek financí, které se ztratily z důvodu špatných transakcí a půjček. Bylo třeba zajistit státní garance, která by zabránila krachům.

S nedostatkem financí se zastavil i hospodářský růst a výroba většiny podniků klesala, nebo stagnovala na určité výši a nerozvíjela se. To se hlavně projevilo v odvětvích, velmi citlivých na půjčky a na dotace. Takovým byl i automobilový průmysl, který v ČR má významnou pozici. V některých podnicích se až zastavila výroba. O výrobky byl menší zájem. Aby se výroba opět rozjela bylo třeba státních dotací a podpor, jinak řečeno státních garancí..

Podle statistik byl konec roku 2008 pro českou ekonomiku kritický, nejvíce snížila ze států bývalého východního bloku a to až o 13%. Hlavním přítěžkem ekonomiky byl výše jmenovaný automobilový průmysl.

Se snižováním a zastavováním výroby bylo spojeno i propouštění pracovníků a narůst nezaměstnanosti. Na konci roku 2008 byla v ČR na výši 6,4%. S krizí je spojena i výše výdělku, která tímto rokem dosáhla vrcholu a bude v následujících letech, spíše klesat. V průběhu roku 2008 byla v soukromém -23.536,-Kč a ve státním sektoru -21714,-Kč.

Recese ve finančnictví postihuje všechna odvětví hospodářství.Podniky začínají šetřit,rozvoj stagnuje a dochází k větší nezaměstnanosti.Některé podniky nejsou tuto situaci schopny řešit a dochází k jejich bankrotu.Tak se to projevilo například u nás ve sklářství a ve výrobě bižuterie,která měla dlouholetou tradici.Stát se za ni nezaručil a neposkytl ji žádné garance.A to je teprve krize v české ekonomice na počátku.Jak se nadále bude vyvíjet, to jistě ukáže příští rok 2009.

Jak se krize bude vyvíjet u nás a v našem blízkém okolí?Nikdo neví.Zatím se objevují první zprávy,které nejsou ani trochu potěšitelné.V řetězárně v České Vsi,v jednom z nejvýznamnějších podniků Jesenicka, má v průběhu roku dojít k útlumu výroby,protože není zájem o její výrobky.A z druhé strany třeba,- korálkárna v Lipové Lázních končí a přemísťuje se do Východní Asie. A to vše nese stopy v dlouhých zástupech nezaměstnaných. Přistupme raději k veselejší věci.Co nás a náš region v roce 2008 potěšilo?

Jedním je zpráva,že oprava důležité přístupové komunikace s vnitrozemím je konečně hotova.Nevyhovující komunikace přes Červenohorské sedlo byla po 3 dlouhých letech oprav a rekonstrukcí,konečně v měsíci říjnu,ukončena a předána do používání.Ředitelství silnic a dálnic výstavbu zkrátilo o 1 rok a proinvestovalo celkem 655 milionů Kč.Celkem bylo přemístěno 190.000 m³ zeminy a nutně vykáceno kolem 4000 m³ dřeva.Jedná se pouze o severní část temene Červené hory,zatímco oprava jižní strany nebyla započata.Zde však už nejsou větší zásahy naplánovány.Z důvodu nynější finanční krize však asi brzo k další výstavbě nedojde.

V rámci obce byla započata výroba nových produktů-destilátů Absint a Jesenické bylinné,vyráběné v likérce Bairnfather v Horním Domašově,které začínají šířit věhlas naší obce v blízkém okolí a ve světě.

V rámci tzv.agroturistiky byly v obci otevřeny objekty ,které umožňují spojení turistiky s jízdou na koních,jakož i s prací se zvířaty.Takovým byl ranč pana Slaniny.

Sbor dobrovolných hasičů.

V průběhu roku 2008 se SDH opět aktivně zapojil do veřejných aktivit v rámci činnosti obce Bělé pod Pradědem.V zimních měsících uskutečnil pravidelný Maškarní ples v hostinci Lama v Adolfovicích,který je veřejností hodně navštěvován.na začátku května se uskutečnily přípravy na oslavu Dne dětí a kácení májky.V zázemí fotbalového hřiště byla postavena slavnostně vyzdobená májka a patřičně zabezpečena,aby nějaký filuta ji neuřezal a aby se vše nemuselo znovu opakovat.Společně se členy komise pro kulturu a sport zdejší obce byl za krásného a horkého dne zahájen svátek Děti.Na fotbalovém hřišti byly postaveny neoprénové skluzavky a skákadla,která se dětem velmi líbila.O zábavu se postarali nejen hasiči se svou ukázkou techniky ,ale i malou vodní sprškou .Na doplnění vystoupili

policejní psovodi, kteří ukázali práci se psi a zadržení narušitele. V podvečerních hodinách byla starostou obce skácena májka a mohlo dojít k nevázané zábavě, která trvala dlouho do noci. O několik týdnů později se konal 16. ročník soutěže požárních družstev o Pohár starosty obce Bělé pod Pradědem. Za opět pěkného, slunečného počasí se na fotbalové hřiště sjelo sedm družstev mužů a čtyři žen, z okolních obcí a družebního Liptálu. Při nástupu byl přihlížejícím představen nový požárnický prapor, na který velkým dílem přispěl i Obecní úřad. Na soutěžící čekala náročná trať s překážkami, které jen dobře vycvičené mužstvo dobře zdolávalo. V kategorii žen zvítězily Zlaté Hory, před Velkými Kuněticemi, Liptálem a Písečnou. V soutěži mužů obsadilo nejvyšší metu družstvo z Písečné, před domácí Bělou pod Pradědem, Javorníkem, Velkými Kuněticemi, Liptálem-1, Liptálem-2 a Širokým Brodem. Po soutěži se uskutečnil boj mužů o finanční odměnu. Soutěž byla hojně veřejností navštívena. Z ostatních akcí zajistil SDH v Bělé pod Pradědem Okresní kolo v požárním sportu, za což byl veřejně pochválen.

Při příležitosti založení jednotky dobrovolných hasičů v Bělé pod Pradědem, která se 14. června 1964 utvořila ze samostatných sborů obcí Adolfovice, Dolní a Horní Domašov, Bělé (Waldenburgu), jakož i Filipovic, byl zhotoven nový prapor. Na jedné straně praporu je na modrém podkladu zobrazen sv. Florián, patron hasičů a anděl hasící hořící dům, s textem „Vlasti ku prospěchu-bližnímu ku pomoci“. Na opačné straně je na rudém podkladu hasičský znak obce s textem-Sbor dobrovolných hasičů Bělá pod Pradědem, založeno 1887. Dne 22. listopadu 2008 byl slavnostně v kostele sv. Jana Křtitele v Horním Domašově farářem Janem Pacholkem, vysvěcen. Po aktu pokřtění se konalo setkání s pozvanými hosty. Na akci se zúčastnil starosta obce pan Kružík, starosta partnerské obce Tulowice z Polska, jakož i jejich velitel požární jednotky, s manželkami, zástupce okresního výboru Svazu požární ochrany a přizvaní členové profesionálního sboru z Jeseníku. Sboru byla předána pamětní hasičská sekera, jakož i soška sv. Floriána. Při této příležitosti přednesl kronikář obce Dr. Knoz několik slov o historii jednotky. Zkrácený text uvádím-„Dne 14. června 1964 vznikla spádová obec Bělá pod Pradědem spojením samostatných obcí-Adolfovic, Dolního a Horního Domašova, Bělé (Waldenburgu) a Filipovic. Po celou dobu těchto aglomerací, existovala nutnost a potřeba chránit celospolečenský, jakož i soukromý majetek. Zpočátku byla ochrana chaotická, bez centrálního vedení, později vznikaly skupiny, které vytvářely jednotky daných obcí, podporovaných přímo obecními úřady. Každá obec si stavila svoji hasičskou zbrojnicí, která stála přibližně uprostřed obce, aby vzdálenost k místu zásahu byla co nekratší. Pomoc byla využívána nejen při hašení požárů stavením, úrody, krmiva a steliva, ale i lesních požárů, jakož i při živelných pohromách-povodních a větrných smrštích. Ke svolávání byly používány vesnické, nebo kostelní zvony, které bylo slyšet daleko do

okolí. Proti ztrátám, vzniklých při nehodách, se museli osadníci, ale i požárníci pojišťovat.

Kromě povinnosti ochrany majetku se hasiči aktivně účastnili práce ve veřejném životě. Účastnili se oslav významných církevních svátků (Božího těla, velikonoce, svatodušních svátků, ...), jakož stráží při odhalování pomníků. Na své přilepšení konaly v zimním období oblíbené bály a plesy, které byly veřejnosti hojně navštěvovány. Něčím si taky museli přivydělat.

Historie jednotlivých jednotek.

Text práce využívá historických podkladů, které jsou uloženy v obecních kronikách a matrikách. Důležité jsou i vzpomínky pamětníků. V našich podmínkách je získávání velmi složité, protože většina podkladu se po odsunu původního německého obyvatelstva v roce 1946, většinou ztratila, nebo zmizela neznámo kde. Pokud existují, jsou špatně čitelné. Jsou psány staroněmeckým kurentem, který jen málo kdo dovede přečíst. Adolfovice.

První podklady o existenci této osady existují z roku 1284, z latinsky psané pozemkové knihy „Liber findationis Vratislawiensis“, v které jsou poprvé uvedeny názvy osady Adolfovice a Dolní Domašov. Kniha byla napsána roku 1305 za vizitace vratislavského biskupa Jindřicha z Vrbna (1302-19) na podchycení majetkových držav v nisském Slezsku. Adolfovice se nadále rozvíjely, kdežto hornatý Domašov spíše zůstal pustý. Další zprávy o Domašovu jsou teprve z roku 1547, kdy do obce začali proudit noví kolonisté, kteří osídlovali převážně severní část Dolní vsi (dnes kolem kostela a fary). Postupem času směřovalo osidlování na jih, do podhůří kopců. Roku 1779 vznikly Filipovice pod Červenou horou a 1796-Bělá (Waldenburg) pod Malým Dědem. Adolfovice se hlavně rozvíjely kolem vesnické tvrze, kde sídlil rod loupeživých rytířů-Haugwitzů, původem ze Žulovska a později i kolem rychtářství, kde vznikly důležité budovy-velkostatek, palírna kořalky, pivovar, krčma, pekárna, jatka, mlýn a kovárna. Na živnost dostával rychtář (šoltys) od biskupa nutná privilegia za úplatu. Nejdůležitější formou hospodaření bylo zemědělství, která zajišťovalo osadníkům obživu. Les dodával dřevo, železo a drahé kameny. Život by byl poklidný, kdyby drsná příroda a klima, občas nepohrozila povodní, či větrnou smrští. Od této doby vyvstala potřeba chránit společný majetek. První zmínky o zásahu hasičů pocházejí z knihy (-Zuber-Jesenicko od doby feudalismu do roku 1848) z roku 1826, kdy se říčka Bělá vylila na mnoha místech z koryta. Téhož roku došlo i k mohutnému požáru, který zničil celkem 5 domů. Na pomoc přijela jednotka hasičů z Jeseníku, kteří používali ruční stříkačku. Obecní jednotka vznikla asi kolem roku 1886 u továrny na výrobu dřevité vlny, firmy Weihoenig. Informace je z ústního podání. Kolem roku 1900 byla obcí postavena hasičská zbrojnice. Prvním velitelem byl obchodník Hanke (98). V následujících letech se na postu vystřídali – zámečník Hoffmann (125) a rolník Brosig (105). Protože obec byla rozlehlá,

rozhodl se obecní úřad postavit další hasičskou zbrojnicí ,blíže středu obce.O činnosti hasičského sboru se moc toho nedochovalo.S určitostí zasahovali nejen u požárů,ale i při živelných povodních,hlavně v roce 1897,1903,1921 a 1940.

Kromě ochrany majetku se jednotka zapojila do veřejného života.Účastnila se jako doprovod většiny významných církevních svátků,jakož jako stráž při odhalování pomníků.kromě toho pořádala pravidelné bály,oblíbené mezi místními v hostinci Rudolf(Lama).Hasiči měli i svůj sborový prapor,který se po roce 1946 ztratil.

Dolní Domašov.

O jednotce dobrovolných hasičů z Dolního Domašova se zachovalo asi nejvíce informací.Ty jsou uvedeny v kronikách ,či matrikách.První písemná zpráva o zásahu je z roku 1848(opět z ústního projevu),kdy došlo dne 2.února,za větrné smršti k požáru domu č.223(dnes Karel Macek).Vitr přenesl plameny na dům č.226.228,229,56,351,302,55,337 a 43.Všechny domy zcela shořely.Viníkem byl vysypaný žhavý popel u seníku.Z dalších zpráv uvádíme výpis z obecní matriky-

Jednotka dobrovolných hasičů vznikla v roce 1887,jedním zakládajícím členem byl i hostinský Anton Friede(č.40),který byl dlouhodobým velitelem v letech 1887-96,jeho nástupcem se stal roku 1896 krčmář Ferdinand Wuchovský,který měl pronajatý Obecní hostinec(42-byl zbourán,na jeho místě byl postaven restaurant U Cimbury).Tento sloužil zpočátku jako místo uložení požárního materiálu,než se kolem roku 1900,postavila požární zbrojnice.Vedle ní stála kaple sv.Neuberta,kam se chodili hasiči po zásahu pravidelně modlit..Z ústních podkladů paní Marie Oliwy-Pompe následuje-dalšími veliteli byli-1897-1910-Josef Werner(282),1920-23-Karel Pelz(39),1923-37-Josef Pompe(235) a 1937-46-Leo Seidel (249).Mnoho dalších informací je uveřejněno v matrice,kterou psal dlouhodobý jednatel spolku Wilhelm Hackenberg(345).Dalším byl Josef Egon Pompe(370),otec ještě žijícího Rudolfa Pompeho.Pokladníkem byl Josef Streit(228) a Franz Pompe(263).Řidičem požárního vozu byl kovář Adolf Seifert(38),později pilař Josef Hackenberg(41) a pomocný dělník Andreas Vogel(41).Existuje i pamětní fotografie Tabule cti požárníků obce Dolní Domašov z roku 1937.,která byla umístěná v dolnodomašovském kostele.

Z činnosti hasičů je třeba vzpomenout-dne 17.února 1892 došlo k požáru mlýnu a pily(dnes budova obecního úřadu)-č.41.Ohnisko propuklo v mlýnici,vznícením moučného prachu.Oheň se velmi rychle rozšířil a začala hořet střecha.Protože byla velmi tuhá zima,voda zamrzala v hadicích a hasiči se spíše stali nedobrovolnými pozorovateli.Mlýn vyhořel do základů a byl později zcela obnoven.Majitelem byl tehdy mlynář Alvin Neiler.

O pár let později hořel i obecní hostinec. Dne 28.května 1913 zasáhl blesk za bouřky střechu stodoly u obecního hostince.Požár se rychle šířil a zasáhl i střechu hostince.Včasným zásahem nedošlo k velkým škodám.

Velmi důležitým okamžikem sboru se stal 17.červen 1928,kdy byla sboru bezplatně darována,sice už použitá, pojízdná motorová autostríkačka z Jeseníku,typu Opel.Důvodem bylo,že domašovská jednotka patřila k nejúspěšnějším na celém Jesenicku.

Spolek měl i svůj prapor,který musel být během války umístěn v obecním muzeu v Adolfovicích (hostinec Rudolf). Používání praporů bylo tehdejší německou vládou v civilním sektoru přísně zakázáno.Po roce 1946 se ztratil.

Kromě ochrany majetku se sbor aktivně zapojil do veřejného života.Organi-zoval pravidelné zimní bály a plesy v hostinci Friede,nebo obecním hostinci.,které byly velmi oblíbené.Účastnil se při průvodech a oslavách významných církevních svátků,či jako stráž u odhalování pomníků.Na zdokonalování připravenosti byly každý rok v létě konány na zahradě obecního hostince soutěže všestrannosti.

Po likvidaci následků katastrofické povodně v Domašově,kdy zahynuly 2 osoby a mnoho domů bylo rozbouřenými vodami zničeno,se o práci hasičů zmínil velmi pochvalně jesenický časopis-Die Presse.

O zbylých jednotkách se zachovalo jen malé torzo.Z tohoto mála alespoň uvádím-

Horní Domašov-zde vycházím z ústních podkladu zemřelé p.Josefíny Ondrej-kovičové a zdejší farní kroniky-jednotka vznikla dne 20.června 1888,k 40.výročí existence sboru byla vydána pamětní pohlednice(20.6..1928). Zakladatelé,ani první velitelé nejsou známi.V 20.-30.letech 20.stol.byl velitelem stolař Rudolf Pompe (186),který dělal i velitele ve Filipovicích.V roce 1898 byla postavena požární zbrojnice-(vysvěcení dne 11.září 1898),kde byla umístěna jen ruční stríkačka,na motorovou neměla obec peníze..V roce 1923 byla všem padlým hasičům v 1.světové válce, zhotovena pamětní tabule,umístěna při vchodu na hřbitov.

Bělá(Waldenburg)-o založení a existenci,či aktivitách se nic zatím nedochovalo.Existuje několik pohledů požární zbrojnice ,která stála poblíž hostince Schubert-Máj(dnes zbouráno,na místě autobusová zastávka) O Filipovicích existuje pouze fotografie skupiny mladých požárníků s velitelem Rudolfem Pompem,který sem dojížděl z Horního Domašova. Budova byla v 60.letech přestavěna na obytnou chatu-dnes Urban.Z doby velké éry se zachovala požární nádrž na vodu.

Po skončení války a odsunu zdejšího německého obyvatelstva,bylo pohraničí dosídleno novými občany,pocházejícími z různých koutů republiky.I zde vyvstal problém zajistit ochranu majetku proti nebezpečí. V každé obci vznikla opět samostatná jednotka,která se o potřeby starala. O činnosti domašovské jednotky byla vedena kronika,.Z tohoto období je třeba vzpomenout dlouhodobého velitele Inocence Vrtělku.

Po vytvoření obce Bělá pod Pradědem, v roce 1964, byly všechny jednotky spojeny do jednoho spolku a ten existuje až do dnešních dnů.

Po vzpomínce se slova zhostil bývalý člen zdejší jednotky p. Fiala z partnerského Liptálu, kam se před mnoha lety příženil. Zástupce Okresního výboru sboru dobrovolných hasičů pochválil obecní hasiče za jejich aktivní činnost a výpomoc při akcích profesionálů z Jeseníků. Starosta obce, p. Kružík, pohovořil o přípravách výstavby nové požární zbrojnice.

Všem pozvaným hostům byla velitelem Sboru dobrovolných hasičů v Bělé pod Pradědem odevzdána pamětní listina.

Završením slavnostního setkání byla hasičská veselice, která byla zdejšími občany pozitivně přijata.

V průběhu roku vyjela zásahová jednotka ke dvěma případům - k požáru kůlny a k vyprošťování spadlého auta v řece Bělé.

Sport.

V průběhu roku 2008 se uskutečnilo mnoho sportovních událostí, nejen v domácích, ale i v zahraničních podmínkách. Největší akcí tohoto roku byly letní olympijské hry v Pekingu, kde se čeští sportovci velmi dobře umístili.

Z jednotlivých akcí je třeba vzpomenout-

- slavná pouštní rallye Dakar byla poprvé po dlouhé době letos zrušena.

Hlavním důvodem byla možná hrozba teroristického útoku na závodníky

- běžkař Lukáš Bauer se stal vítězem lyžařského podniku Tour de Ski, který čítal celkem 8 závodů a v 5 jasně zvítězil

- v anketě o nejlepšího Sportovce roku 2007 zvítězily české sportovkyně, které daleko za sebou zanechaly mužskou garnituru. Zvítězila rychlobruslařka Sábliková, před oštěpařkou Špotákovou a sjezdařkou Záhrobskou
- Krasobruslař Tomáš Werner se stal Mistrem Evropy v Záhřebu ve volných tancích

- běžec na lyžích Lukáš Bauer získal křišťálová globus za vítězství ve Světovém poháru v běhu na lyžích

- rychlobruslařka Martina Sábliková se stala mistrní světa na trati 5.000m

- fotbalový trenér Karel Brueckner, dlouholetý kouč české fotbalové jedenáctky oznámil, že po skončení fotbalového Mistrovství Evropy v Rakousku a Švýcarsku skončí svoji kariéru

- hokejové družstvo pražské Slavie zvítězilo v zápasech s Karlovými Vary 4:3 a stalo se mistrem Extraligy pro rok 2008

- na Mistrovství světa v ledním hokeji, které se konalo v Kanadě, vyhrálo mužstvo Ruska. Český tým prohrál ve čtvrtfinále se Švédskem

- fotbalová jedenáctka pražské Slavie se po dvanácti letech stala vítězem Gambrinus ligy a navíc získala zcela nový stadion

-Mistrovství Evropy v kopané se konalo v Rakousku a ve Švýcarsku a pro český fotbalový tým dopadlo absolutním fiaskem.České družstvo hrálo ve skupině se Švýcarskem(1:0),Portugalskem(1:3) a Tureckem(2:3)V rozhodujícímu postupovém zápase s Tureckem si po 2 gólovém vedení nechali hráči vstřelit během 15 minut 3 góly,u kterých zklamal brankař Petr Čech. Vítězem mistrovství se stalo mužstvo Španělska,které porazilo ve finále Německo 1:0.Na třetím místě skončili překvapivě semifinalisté-Rusko a Turecko.

-po odstupu trenéra Bruecknera se novým koučem fotbalové reprezentace sta Petr Rada,odstoupivší trenér Brueckner odešel na post reprezentačního trenéra národního mužstva Rakouska

-cyklista Roman Kreuzinger se díky 13.místu na Tour de France stal nejúspěšnějším českým cyklistou,účastníci se tohoto závodu

-dne 8 srpna 2008 byly zahájeny letní olympijské hry v čínském Pekingu.Za přísného policejního dozoru a dohledu nad dodržováním lidských práv, započalo klání světových sportovců.Nejvíce medailí získalo družstvo domácí Číny,které získalo celkem 100 medailí.Za ni se umístili sportovci USA,Ruska,Velké Britanie a Německa.Český tým obsadil výborné 24.místo se ziskem 3 zlatých a 3 stříbrných medailí.Zlatou medaili získali David Kostecký ve střelbě z brokovnice na trap,Kateřina Emmína(Kůrková) ve střelbě ze sportovní malorážky a oštěpařka Barbora Sporáková v hodu oštěpem,která navázala na výkony Dany Zátopové.Stříbrnou medaili získali Jaroslav Wolf a Ondřej Štěpánek ve slalomu deblkanoistů,Kateřina Emmína ve střelbě ze vzduchovky na 10 ran a Ondřej Synek ve skifu.

-oštěpařka Barbora Sporáková hodila na mítinku ve Stuttgartu nový světový rekord v hodu oštěpem-72,28m

-poprvé na světě se jel v podniku závodů Formule 1 noční závod Singapuru, v kterém zvítězil Fernando Alonso

-ve dnech 4 a 5.října 2008 se v pražské Sport Aréně,konalo zahájení nového ročníku HNL mezi týmy New York Rangers a Tampa Bay.

-novým mistrem světa Formule 1 se stal nováček Brit Lewis Hamilton

-Česká republika hostila Mistrovství světa ve florbalu,které se konalo v Ostravě a Praze.Zvítězilo mužstvo Finskem před Švédskem,Švýcarskem a ČR

V obecním sportovním klání opět nejdůležitějším sportem byla kopaná.V okresním přeboru-v 1 B. třídě,skupině C obsadilo družstvo Družstevníku Bělá pod Pradědem,hezké 11.místo,z celkového počtu 14.týmů.Zvítězilo družstvo Granitolu Moravský Beroun,před Lesnicí a Hrabšínem.

V podzimním kole se naproti tomu pozice zdejší jedenáctky pohoršila natolik,že skončila na posledním místě,ze 14 účastníků.Po celou dobu doprovázela tým smůla,která se projevovala špatnými výsledky.I zápasy v domácím prostředí se stávaly doménou hostů a náhodná výhra domácích byla spíše výjimkou.I přesto družstvo fotbalistů neskládalo flintu do žita.

V podzimním kole vede Písečná, před Lesnicí a Javorníkem, družstvo Bělé je na posledním 14. místě, i když rozdíl mezi předcházejícími mužstvy-Starou Červenou Vodou a Libinou je pouhý 1 bod. Z tohoto vyplývá, že v jarním kole, při odpovědné hře, nebude velkým problémem se odpoutat od dna tabulky. Jednotlivé výsledky-Lesnice-Bělá-1:0, Sobotín-Bělá-3:1, Bělá-Libina -0:1, Bohdíkov-Bělá-1:0, Bělá-Supíkovice-2:2., Hrabošín-Bělá-3:1, Bělá-Bludov-1:5, Jindřichov -Bělá-2:0, Bělá-Stará Červená Voda-3:1, Písečná-Bělá-3:2, Bělá-Ruda na Moravě-4:0, Javorník-Bělá-2:1, Bělá-Nový Malín -1:3, Bělá-Lesnice -0:0 a Bělá-Sobotín 2:1.

Nejlepším střelcem byl Plšek Lubomír s 2 brankami, neztrestanějším hráčem Šťastný Michal s 1 červenou a 2 žlutými a David Lejsal se 4 žlutými kartami.

V okresním přeboru žáků se v podzimním kole umístilo družstvo Bělé na 7. místě ze 13. účastníků. Tabulku vede mužstvo Zlatých Hor.

V průběhu měsíce června 2008 se uskutečnil Memoriál Lukáše a Mikuláš-tíka. Jinak bylo fotbalové hřiště využíváno pro zápasy horské ligy.

Kromě kopané se v zimním období měl uskutečnit VI. ročník běžecké soutěže „Domašovská stopa“, ale pro nedostatek sněhu musel být zrušen.

Místo toho se konala jen soutěž ve sjezdu a slalomu ve Filipovicích, kde jsou podmínky příhodnější. Ve školní tělocvičně se uskutečnily turnaje ve stolním tenise a ve volejbale. Kdo měl zájem, mohl využívat tenisových kurtů v areálu fotbalového hřiště, nebo se sportovně kochat v Relaxcentru v Horním Domašově.

V rámci soukromých aktivit se Dušan Palzer účastnil motokrosových soutěží a Karel Tomický v jízdě terénních nákladních aut.

Počasí.

Počasí v průběhu roku 2008 bylo spíše průměrné. Zima byla podprůměrná, sněhu leželo málo a teploty neklesaly hluboko do záporných hodnot. Jaro bylo spíše chladné a pršlavé. V březnu opět silně foukalo, orkán Emma způsobil na mnoha místech republiky velkých škod. Pohorí Jeseníků se opět vyhnul a škody byly spíše minimální. Léto zpočátku bylo teplé, někdy i horké, s občasnými bouřkami. Bylo zaznamenáno asi 14 tropických dnů. V září se ochladilo a bylo dlouhodobě deštivo, v polovině září napadl i sníh a objevily se přízemní mrazíky. Podzim byl spíše průměrný, málo pršelo, bylo hezky a teplo. Konec hrozil ochlazením a blížící se chladnou zimou. Ta započala sněhem, který brzo roztál. Chladné listopadové dny se opět letos nekonaly. Konec roku byl v očekávání na bílé a chladné vánoce, ale jen na horách. Teploty několik dnů poklesly pod -10 stupňů celsia. Leden-počátek byl chladný, s teplotami -3 - +5, s deštěm a občasným sněžením, tento ráz vydržel po celý měsíc

Únor-na počátku měsíce bylo velmi větrno,ráz počasí byl podobný jako po celý leden ,pak se prudce ochladilo s teplotami kolem -10 stupňů,které vystřídalo oteplení s +15 stupňů(České Budějovice až +21 stupňů)
Březen-po oteplení na začátku měsíce a silném větru(orkán Emma) se ochladilo,pršelo a padal sníh,tento ráz vydržel po celý měsíc
Duben-po několika chladných dnech se postupně oteplovalo,bylo větrno a deštivo.,objevilo se i několik slunečných a teplých dnů
Květen-na konci předcházejícího měsíce bylo teplo,které vystřídalo mírné ochlazení z deštěm,na Červenohorském sedle bylo ještě necelých 1,2m sněhu.Kolem středu měsíce se opět oteplilo a teploty se vyšplhaly kolem +20 stupňů,následně se objevila 1.letošní bouřka s průtrží mračen.V Jeseníkách opět hrozily povodně,na některých místech napršelo až 80mm srážek na 1m2.Po deštích a mírném ochlazení se na konci měsíce oteplilo, aby kolem Dne dětí se teploty vyšplhaly až na +30 stupňů.Tyto horka doprovázely bouřky s krupobitím.
Červen-bylo teplo,občas pršelo nebo objevila se bouřka s přívalem deštěm
Červenec a srpen –byl teplý,někdy až horký,s občasným deštěm a bouřkami,bylo zaznamenáno kolem 14 tropických dnů,což bylo 4x méně,než v předcházejícím roce 2007.
Září- celý měsíc byl chladný a silně deštivý,dokonce napadl i první letošní sníh,který však záhy roztál.Několik dnů ráno byly slabé přizemní mrazíky. Na konci měsíce se mírně oteplilo a jen na pár dní se navrátilo Babí léto.
Říjen-byl teplotně průměrný,spíše suchý,jen s občasnými dešťovými přeháňkami ,na konci měsíce několikrát pohrozilo sněhem,který však opět brzo roztál,teploty padly pod bod mrazu
Listopad-byl spíše teplotně nadprůměrný,s deštěm a čerstvým,někdy i velmi silným větrem.Občas padal i sníh,který v nížinách roztával.Specifické listopadové mrazivé dny se opět tohoto roku nekonal.Měsíc byl teplotně nadprůměrný,byl jedním z nejteplejších za posledních 10 let.
Prosinec-celý měsíc byl spíše teplotně průměrný,bez velkých mrazů.Bylo deštivo,občas padal i sníh ,který však záhy roztával.Na horách však zůstával.V polovině měsíce byla Evropa zasažena silným sněžením, Jeseníkům se tento zjev opět vyhnul.Na konci roku se mírně ochladilo,napadlo několik centimetrů sněhu,které se relativně udržely.Na horách byly bílé vánoce a Nový rok.Teploty poklesly po několik dní pod -10 stupňů celsia .

Činnost základní organizace chovatelů drobných zvířat.

Organizace měla v průběhu roku 2008 celkem 18 členů,kteří se aktivně zapojili do spolkové činnosti.Na počátku léta se měla konat obecní výstava drobného zvířectva v prostorách zdejšího fotbalového hřiště,ale z důvodů chladného a velmi deštivého počasí,,byla veterinární a

posuzovatelskou službou, zrušena. Všichni účastníci výstavy byli velmi zklamáni. Slabou náplastí byla účast na výstavách, jednak v rámci okresu Jeseník, ale i v na celostátní výstavě v Lysé nad Labem, jakož i v Bludově, Světlé Hoře u Bruntálu, Novém Malíně, Hanušovicích, Břidličné, ve Vrbně pod Pradědem, Šternberku, Rapotíně, v Holicích v Čechách, Kobeřicích u Opavy a Prostějově. Na těchto výstavách získali chovatelé celkem 43 čestných cen 4 vítězné poháry.

Klub důchodců.

V prostorách bývalé jídelny mateřské školky v Adolfovicích se uskutečňovala pravidelná setkání Klubu důchodců, na kterých byly kromě hraní společenských her i slaveny jubilea členů. V roce 2008 oslavil klub již 6. výročí své existence. Občasným hostem setkání byl i starosta obce, p. Kružík, jakož i děti zdejší základní školy, vedené p. učitelkou Palzerovou.

Ženský pěvecký sbor při OÚ v Bělé pod Pradědem.

Stejně jako v minulých letech velmi aktivně pracoval pěvecký sbor žen při OÚ v Bělé pod Pradědem, který vedla dirigentka a vedoucí Paeddr. Hana Zápecová. Sbor vystupoval při významných příležitostech a oslavách v rámci obce. Na konci roku se uskutečnil koncert při příležitosti sv. Huberta v kostele sv. Jana Křtitele v Horním Domašově. Celou akci zorganizoval revírník Jan Eliáš. Za přičinění LS Jeseník a Mysliveckého spolku „Údolí Bělé“ byl pořízen obraz sv. Huberta, který byl v kostele představen. Při této příležitosti byla přečtena i legenda, kterou přečetl Josef Mrkvan. Vlastní mši přednesl ženský pěvecký sbor. Na závěr zatroubili trubači LS Jeseník, pod vedením Mgr. Renaty Jeřábkové.

Na druhý svátek vánoční byl ve stejném kostele zrealizován vánoční koncert, který zkomponoval pěvecký sbor. Na trubku zahrál posluchač Ostravské konzervatoře Tomáš Buček, jakož i jiní hosté. Koncert se velmi líbil.

Na konci roku se rozhodovalo o připravované oslavě 20. let existence a činnosti pěveckého ženského sboru při OÚ v Bělé pod Pradědem.

Obyvatelstvo.

V průběhu roku 2008 měla obec Bělá pod Pradědem celkem 1825 stále žijících obyvatel. Nejstarším občanem byl Košút Oldřich, Adolfovice 281, s 89 lety a paní Anna Reichlová, Domašově 248 s 94 lety.

Během roku zemřelo celkem 10 spoluobčanů, z toho 6 žen a 4 muži a to Irma Černotová, Domašově č. 52, Danuše Urbanová, D-381, Marie Gavelková, D-402, Štefan Poczklan, D-63, Vojtěška Mokrá, Adolfovice č. 229, Josefina Ondřejkovičová, D-300, Lubomír Liewehr, D-381, František Dočkal, A-154, Jiří Tůma, D-18 a Anna Karolová, A-184.

V témže roce se narodilo celkem 13 dětí, z kterých bylo 9 chlapců a 4 děvčata. jednalo se o tyto-Erik Hauke, Ondřej Lapčík, Vojtěch Dornák, Miroslav Mikulec, Alexej Filípek, Hana Hajdová, Dominik Horáček, Tadeáš Illický, Michal Pecha, Karolína Švajková, Nels Robert Bairnfather a Tereza Mandátová.

Podle matriky se uskutečnil 1 rozvod a 6 svateb novomanželů.

Rok 2008 byl pro mnohé spoluobčany kritický v tom, že započala finanční a ekonomická krize. To se též projevilo v nárůstu nezaměstnanosti v rámci společnosti, ale i samostatné obce. V rámci celého Olomouckého kraje byla k začátku měsíce ledna 2009 celkem na 6,9%, což dělalo celkem 23.470 nezaměstnaných osob. Bývalý okres Jeseník byl v průběhu roku 2008 opět nejhorší, zaznamenal míru nezaměstnanosti na 11,5%. (Javornicko-15,7%, Vidnavsko-19,2%, Zlatohorsko-10,3% a Jesenicko-8,8%) Statistiku samostatné obce Bělé pod Pradědem se mi nepodařilo sehnat. ale i tak asi míra nezaměstnanosti přesahovala vysoko nad 10,0%.

Zprávy z domova a ze světa.

Stejně jako v minulých letech se v tomto roce uskutečnilo mnoho událostí domácího, jakož i zahraničního charakteru. Z nejdůležitějších vybíráme-

Leden-

-byly do praxe zavedeny poplatky za návštěvu u lékaře, za první pomoc, pobyt v nemocnici a vydávání léčiv přes recept, jako první krok zdravotnických reforem ministra zdravotnictví Julínka (ODS). Tyto poplatkové nevole byly hlavním důvodem prohry vládní strany ODS v podzimních volbách do senátu a do krajských zastupitelství. Poplatky byly předány k prošetření Ústavnímu soudu, ten však zde nic protiústavního nezjistil a nechal je zavést. Během roku docházelo ve Sněmovně k stálým „ nevybíravým přestřelkám“ mezi představiteli levice a pravice. Strana ČSSD navrhovala alespoň zrušit poplatky důchodcům a dětem. Před vánocemi 2008 zrušila Sněmovna jejich platnost. O dalším osudu rozhodne Senát ČR v průběhu roku 2009

-z dalších novinek je nutné vzpomenout změny v sociální sféře-

1. rodičovský příspěvek- rodička si může vybrat, jak dlouho bude na mateřské dovolené- buď 1-2-3 roky, podle délky bude stanovena výše finanční pomoci v mateřství

2. porodné se stanoví ve výši 13.000,- Kč

3. Na mateřskou dovolenou může nastoupit i muž

4. Přídavky na děti- do 6. let- 500,-, do 15. let- 610,- a do 26 let- 700,- Kč

5. Životní minimum- při 1 dítěti do 6. let- 7.080,-, dvě děti do 5-8 let- 9.040,-

Tři děti do 12 let- 11.000,- a čtyři děti do 5-16 let- 13.250,- Kč

6. Příspěvek při převzetí dítěte do pěstounské péče- do 6. let- 8.000,-, do 6-15 let- 9.000,- a nad 15 let- 10.000,- Kč

- 7.Příspěvek na školní pomůcky-tzv.pastelkovné,ve výši 1.000,-Kč se zrušilo
- 8.Pohřebné o 5.000,-Kč se zrušilo
- 9.Příspěvek na zvýšené životní náklady-200,-se zrušilo
- 10.Příspěvek na živobytí-pokud člověk celých 12 měsíců nepracuje-podpora ve výši 2.020,-Kč
- 11.Podpora v nezaměstnanosti z původních 5 měsíců se snížila na 4měsíce
- 12.Příspěvek na péči o tělesně postiženou osobu-závisí podle typu postižení a stupně pomoci osobě.Výši určuje posudkový lékař.I-stupeň-2.000,-II-4.000,-, III-8000,- a IV-11.000,-Kč.
- započaly volby na presidenta USA,v kterých zvítězil černoch- demokrat Barack Obama
- oženil se zpěvák a dlouholetý držitel Zlatého slavíka Karel Gott
- zemřel první pokořitel nejvyšší hory světa Mount Everest,z roku 1953, horolezec a alpinista Edmund Hillary

Únor-

- president Václav Klaus(ODS) se podruhé stal presidentem ČR,který ve vyrovnaném boji porazil kandidáta levice,českoamerického ekonoma Jana Švejnara.Na Pražském hradě tak zůstal silně konzervativní politik,euro-skeptik a uznávaný profesor ekonomie.V době zvolení byl čestným členem a zakladatelem ODS,to se změnilo na prosincovém sněmu ODS,kdy ze strany natrvalo vystoupil.
- ruský president Putin pohrozil,že pokud budou v ČR a Polsku realizovány protiraketové základny USA,namíří na ně své jaderné zbraně
- kubánský diktátor Fidel Castro oznámil po 59leté vládě ze zdravotních důvodů svůj odchod do důchodu.Vládu převzal jeho bratr Raul Castro.
- heparinový vrah a nemocniční zřízenec Petr Zelenka dostal za vraždu 7 pacientů v havlíčkobrodské nemocnici doživotní trest
- premiér ČR M.Topolánek ocenil kontroverzní bratry Mašiny,kteří v 50. letech utekli na západ,čestnou plaketou
- česká zpěvačka Markéta Irglová a její partner Glen Hansard získali prestižní filmovou cenu Oskara-za nejlepší filmovou píseň-Falling Slowly

Březen-

- v polovině března došlo k řetězové hromadné havárii na dálnici D1 ,kdy po sněhové bouři narazilo do sebe celkem 231 aut,včetně 98 nákladňáků a 2 autobusů.Celková škoda byla vyčíslena na 27,8.mil.Kč
- na počátku měsíce pustošila území republiky větrná smršť Emma.která za sebou nechala 2 mrtvé a několikamilionové škody.
- došlo k výměně prezidentských postů v Ruské federaci.Místo původního presidenta Vladimíra Putina nastupuje Dmitrij Medveděv.Započatá progresivní politika „silného ruského medvěda“ i nadále pokračuje
- ve věku 88 let zemřel divadelní a filmový herec Radovan Lukavský

Duben-

- po 5 letech byly opět pro veřejnost vystaveny korunovační klenoty krále Karla IV-ostatková koruna,jablko,žezlo,slavnostní roucho a kříž,ve Vladislavském sále na Pražském hradě,Zájem o shlédnutí byl tak obrovský,že během 10 dnů ,se u pokladu vystřídal přes 32.000 návštěvníků
- předseda strany KDÚ-ČSL Jiří Čunek se navrátil opět do vlády,kde vykonává funkci ministra pro místní rozvoj.Funkci opustil kvůli nejasnostem ve svých financích
- na jednokolejné trati v Ostravě došlo k tragické nehodě,kdy se čelně srazily dvě proti sobě jedoucí tramvaje.Na místě zemřeli 3 osoby,včetně 3 letého chlapce.
- v USA oslavila nejstarší žena planety Edna Parkerová,věku 115 let
- Rakouskem otrásl otřesný skandál,kdy určitý Josef Fritzl,věznil 25 let ve sklepě svého domu svou dceru,ktou dlouhodobě zneužíval a měl s ní sedm dětí
- herec Lubomír Lipský oslavil své 85.narozeniny

Květen-

- při příležitosti blížících se olympijských her v čínském Pekingu vynesli čínští horolezci na nejvyšší horu světa Mount Everest olympijský oheň
- v jihozápadní Číně došlo k mohutnému zemětřesení,při kterém zahynulo kolem 70.000 lidí.
- na konci května přistála na rudé planetě –Marsu,americká sonda Phoenix,aby zjistila přítomnost vody a možnost života na této oběžnici. Podle průzkumu byla objevena prastará řečiště,vymletá vodou.V půdě byla objevena substance podobná pozemské vodě

Červen-

- absolutním propadem skončilo Mistrovství Evropy v kopané v Rakousku a ve Švýcarsku,pro český tým.Ten nepostoupil ze základní skupiny,v které byl společně s mužstvy Švýcarska,Portugalska a Turecka.Vítězem se stala jedenáctka Španělska,ktou zvítězila nad Německem 1-0
- město Praha a Česká republika byla vyřazena z boje o pořádání olympijských her v roce 2016
- čeští a dánští vědci odhalili gen způsobující vznik rakoviny prsu u žen a tím i možnost ,jak rychle a účinně proti ní bojovat
- uskutečnila se celostátní stávka řidičů z povolání,učitelů,lékařů a úředníků, proti připravovaným reformám vlády ODS
- čeští vědci jako první na světě vyrobili aktivní a účinnou vakcínu proti borelióze,ktou přenášejí klíšťata
- první muž na světě Američan Beatie,porodil holčičku.Před několika lety byl ženou a nechal se hormonálně změnit na muže.Ženský pohlavní aparát si však ponechal.

Červenec-

-po Slovinsku převzala na dalších 6 měsíců vedení Rady Evropské unie- Francie a její prezident Sarkozy

-došlo k podepsání kontroverzní smlouvy o umístění a výstavbě amerického radaru v rámci protiraketového štítu v ČR mezi americkou ministryní zahraničí Riceovou a jejím českým protějškem K.Schwarzenbergem(Strana zelených)

-v Praze vstoupila v platnost vyhláška proti odhazování žvýkaček a v zákazu plivání na zem,pod hrozbou pokuty až 30.000,-Kč

-česká republika se stala kosmickou velmocí,jako první postkomunistická země východní Evropy byla za své vědecké úspěchy přijata za člena Evropské kosmické agentury

-v tisku se rozvířila velká aféra ohledně hrubého zacházení zdravotnického personálu s dlouhodobě nemocnými pacienty v LDN a ve falšování chorobopisů

Srpen -

-uskutečnily se největší a nejdražší letní olympijské hry v Číně.Tato přijala hry jako ukázkou své vyspělosti a otevřenosti vůči světu.Úřady nařizovaly svým občanům,aby přijímali západní zvyky-usmívat se,neplivat na zem a nestát ve frontách.Ostře bylo sledováno dodržování lidských práv,nad chodem dohlížela všudypřítomná policie a vojsko.Dne 8.srpna v 8 hodin a 8 minut byla zahájena největší světová sportovní show.Hry začaly pro ČR skvěle 2 zlatými medailemi střelců Kateřiny Emmons(Kůrkové) a Davida Kosteleckého,ke kterým přidala další oštěpařka Barbora Sporáková.Většinu soutěží ovládli Číňané(51+21+28),před USA a Ruskem,Velkou Británií a Německem.ČR obsadila výborné 24.místo s(3 +3 +0).Největšími hrdiny se stali americký plavec Michael Phelps s osmy zlatými a jamajský sprinter Usain Bolt,jenž zvítězil v běhu na 100 a 200m.

-dne 21.srpna 2008 uplynulo 40.let od okupace ČSSR státy Varšavské smlouvy

-u Studénky ,v Moravskoslezském kraji,došlo k velké železniční nehodě,při které zahynulo celkem 8 cestujících.Mezinárodní rychlík najel v plné rychlosti do opravovaného mostu,který se zřítil na trať

-mezi Ruskem a Gruzii započal krátký válečný konflikt

-zemřel významný ruský spisovatel Alexandr Solženicyn,autor děl, kritizujících život ve stalinských vyhlazovacích táborech v 50.letech a slovenský herec Michal Dočolomanský

Září-

-zemřel významný český podnikatel a syn legendárního krále obuvnického gigantu v tehdejší Zlíně-Tomáš Baťa,jehož jméno se skloňovalo v každém státě světa

- počátkem měsíce přestaly platit padesátníky, poslední české haléřové mince
- Česká republika započala propagaci na předsednictví v EU, které započne 1.ledna 2009 a bude trvat po 6 měsíců
- USA a severoafrická Libye podepsaly mírovou smlouvu, která oba státy po dobu 50.let udržovaly ve válečném stavu
- k trestu na 6 let do vězení byla odsouzena bývalá komunistická prokurátorka Ludmila Brožová-Polednová, která se v 50.letech zúčastnila procesu s Miladou Horákovou
- český velvyslanec v Pákistánu Ivo Žďárek zemřel při teroristickém útoku v hlavním městě Kábulu. Celkem zahynulo přes 60 lidí
- zemřel nezapomenutelný americký herec Paul Newman, hrdina mnoha westernů a akčních filmů

Říjen-

- v říjnových krajských a senátních volbách v rámci ČR zvítězila drtivě levice nad pravicí. Strana ČSSD porazila ve všech krajích, kromě hlavního města Prahy, zástupce strany ODS. Stejného úspěchu dosáhla i v Senátu. Prohru vyčítali premiérovi Mirku Topolánkovi, nejen krajští hejtmani, ale i pražský primátor Bém a prezident Klaus. Důvodem prohry byly nepopulární poplatky ve zdravotnictví, které strana ODS počátkem roku odstartovala.
- kontroverzní rakouský politik Joerg Heider zemřel při autonehodě, byl svými ostrými protičeskými výpady kvůli atomové elektrárně v Dukovanech
- při opravě Karlova mostu v Praze byly ve starém zdivu objevena vejce, takže byla potvrzena stará legenda o výstavbě tohoto skvostného díla
- v Praze se uskutečnila dvojdenní Světová výstava poštovních známek, na které byly vystaveny největší a nejdražší zoubkované skvosty z celého světa
- několik dní po poštovní výstavě se ve Veletržním paláci uskutečnila prodejní výstava dentistické techniky, která zapříčinila ničivý požár levého křídla Průmyslového paláce
- Nobelovou cenu míru za rok 2008 získal finský diplomat Martti Ahtisaari
- při příležitosti Státního svátku a založení Československé republiky dne 28.října 1918 se po 23 letech konala slavnostní vojenská přehlídka, která předvedla jednotky čs. armády, jejich zbraňové systémy, jakož i zástupce policie, ve spolupráci s integrovaným záchranným systémem
- při příležitosti křtu knihy předsedy ČSSD Jiřího Paroubka došlo k vraždě Hoteliér a majitel nemovitostí Bohumil Ďubičko zastřelil v sebeobraně syna podnikatele Pražské Matějské pouti, Václava Kočku mladšího.

Listopad-

- v presidentských volbách v USA zvítězil Afroameričan a demokrat Barack Obama. Jeho hlavním odpůrcem a sokem byl republikán John Mc Cain. Obama převezme na začátku roku 2009 post presidenta za stávajícího George Buse. Hlavním jeho úkolem bude vyvést Ameriku z hospodářské

krize,jakož i zažehnat nastupující mohutnou nezaměstnanost.Velmi je očekáváno i vyjádření v problematice protiraketového štítu v Evropě,týkajícího se i základen v Česku a Polsku.Dalšími je strhávání amerických jednotek při protiteroristických akcích v Iráku a Afganistanu

- rakouská televize odvysílala hraný fiktivní dokument o havárii jaderné elektrárny v Dukovanech.Tím chtěla poukázat na případné nebezpečí, které by mohlo poskytnout příhraniční rakouské území.Mezi státními představiteli obou republik došlo k protestním nótám
- poslanci parlamentu ČR schválili změnu trestního zákoníku,v kterém se jako problematické projevují změny v zavedení občanky ve 14 letech,jakož i možnost od tohoto období sexuálně žít a být trestně postihován
- policie ČR změnila barvu dvojích zásahových automobilů,z původní bílé barvy na stříbrno-modrou.K tomuto účelu bylo přiděleno celkem 680 nových vozidel,která byla rozmístěna po všech služebnách v ČR.Stará dosluhující vozidla nebyla odstraněna,nýbrž budou fungovat a postupně budou vyměňována.
- od 17.listopadu 2008 skončila povinnost českých občanů,používat víza při cestě do USA.
- somálští piráti získali největší úlovek své podloudné činnosti-300m dlouhý tanker s ropou za 110.milionů Dolarů
- v indické Bombaji zaútočili teroristé na tamější hotely,nádraží a nemocnice, kde se zdržovali západní cizinci.Při akci bylo zabito přes 80 lidí.K útoku se přihlásila skupina útočící ze sousedního Pákistánu.Dlouhodobé problémy hrozí propuknutím válečného konfliktu

Prosinec-

- po celém světě se začíná milovými kroky rozšiřovat světová finanční krize,která zasáhla okrajově i ČR.Dochází ke stagnaci výroby,hlavně ve sklářském a automobilním průmyslu,který přinášel hlavní zisky a výši národního důchodu.Automobilky musely omezovat výrobu,vyrobené vozy se stávají méně prodejné,či hrozí pokles jejích cen.Mladoboleslavská automobilka zavádí 4denní pracovní týden,který způsobí,že bude třeba propustit až 100.000 pracujících.Sklářský průmysl a výroba bižuterie,hlavní výrobní artikl ČR končí a je převážen do zemí s levnější pracovní silou.Krize se projevuje i na zlevňování pohonných hmot,což velmi oceňují naši motoristé.Všeobecně se začíná šetřit,i číšníci dostávají menší spropitné.V Rusku se krize projevila i na spotřebě vodky.V USA a jiných státech EU zajišťuje vláda milionové dotace do oživení ekonomiky.V Česku se tento scénář zatím nezavedl.
- premiér a předseda ODS Mirek Topolánek obhájil na prosincovém sněmu ODS svůj původní post.Jeho největším oponentem byl pražský primátor Pavel Bém
- francouzští vědci objevili,že problém dnešního rozvinutého světa-Arzheimerova choroba se dá již záhy po objevení rozpoznat a úspěšně léčit

-s ekonomickou krizí byly letošní vánoce lacinější,zlevnily potraviny a obchodníci započali pravidelné povánoční výprodeje daleko dříve
-policie zadržela gang vykrádačů peněžních bankomatů,kteří je většinou v obchodních střediscích odcizily,čímž způsobily škodu kolem 17 milionu Kč
-zemřela nejstarší občanka ČR,Marta Pokorná,ve věku 108 let v domově důchodců v Budiškovcích u Dačic
-český dluh vůči zahraničním věřitelům byl na konci roku 2008 1.513 bilionů Kč.

A nakonec malé zamyšlení.

Příštího roku 2009 vstoupíme na dobu 6 měsíců do vedoucí funkce řízení Evropské unie.Bude to pro náš stát a hlavně naše představitele výhra nebo ostuda?Pro lepší pochopení si připomeňme,co si o nás ostatní národy myslí a jací ve skutečnosti vůbec sme.

- 1.Zlaté české ručičky-tento mýtus o nás už dávno neplatí,protože jak je známo,nedovedou české výrobky konkurovat zahraničním produktům.Jsme spíše mistři v improvizaci a v kutilství**
- 2.Máte dobré pivo-tato vlastnost náš stát provází všude a po celém světě,je dobré a hlavně levné.Češi jsou proto také největšími pijany piva na světě.**
- 3.Co je české,to je pěkné-to si můžeme jen myslet,ale není to pravda.Cizinci spíše využívají česko k sexuální turistice.I v modelingu nejsme žádáni,spíše nás zastupují Polky,Rusky a Slovenky**
- 4.Co Čech,to muzikant-zavedený mýtus pochází z doby minulé,dnes je spíše opačný,kdo z nás miluje vážnou hudbu?**
- 5.Co Čech,to zloděj-tak nás hodnotí zahraniční průvodci,kteří varují před nepoctivými taxikáři a kapsáři.Naše policie však tvrdí opak**
- 6.Národní vlastnost-závist-typickou vlastností každého Čecha je závist,musíme si uvědomit,že rovnostářství už u nás dávno skončilo**
- 7.Jsme národ ateistů- v Česku je nejrozvinutější víra v něco nadpřirozeného spíše na bodu mrazu a v roce 2008 byla na 80%.Asi je to špatnou důvěrou v církev.**
- 8-Holubičí povaha-říká se o Češích,že jsou národem Švejků,kteří jsou schopni dlouho přežívat a pak kapitulují.Když získají svobodu,nejsou schopni se navzájem domluvit a pořád se jim něco nelíbí**
- 9.Jsme kulturní národ-nikoliv,jen se podívejme na naši bezohlednost na silnicích a vůči starým,jakož i tělesně postiženým lidem**
- 10.Máme smysl pro humor-dělat si srandu ze všeho,i co je přísně zapovězeno.Takzvaný černý,pivní a cynický humor,je tím,co každého Čecha drží nad vodou.Tak,ať nám alespoň tato vlastnost vydrží.**

Zhodnotíme-li prošlý rok 2008,lze konstatovat,že přinesl mnoho dobrého,ale i zlého,nejen v domácím,ale i ve světovém měřítku.Přejme si proto,aby rok následující byl daleko lepší a přívětivější,než předcházející.

Jistě nás čeká mnoho problémů..Velkou neznámou bude velká ekonomická krize,nezaměstnanost a nedostatek financí,jakož i větší chudoba.Jak se projeví naše vůdčí posice v rámci vedoucí úlohy ČR v řízení EU,či jiných vnitro-ale i mezinárodních problémů.A co přinesou stálé půtky a ostré výpady mezi pravicovými a levicovými stranami uvnitř států.?Jak to bude vypadat,určí následující rok 2009.